

DARBININKAS

Vol. LXXXVI, Nr. 36
September - Rugsėjis 21, 2001 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Lietuvos Vyskupų konferencija sukrėsta žiauraus teroristinio išpuolio prieš taikius Jungtinių Amerikos Valstijų gyventojus, jungiasi maldoje už žuvusius su jų artimaisiais, su visais geros valios Amerikos ir pasaulio žmonėmis. Lietuvos Vyskupų konferencija pakvietė visus Lietuvos tikinčiuosius įsijungti į malda šia intencija, taip pat prašant Dievo pagalbos išsaugoti taiką, įveikti terorizmą, bei sustabdyti smurto propagandą tiek Lietuvoje, tiek ir visame pasaulyje. Yra tik vienas kelias, vedantis į tikrąją pažangą ir taiką pasaulyje - Evangelijos nurodomas meilės kelias. 2001 metų rugsėjo 16 dieną, sekmadienį, Lietuvoje buvo paskelbta maldos už žuvusiuosius ir jų artimuosius bei maldos už taiką pasaulyje diena. Tikintieji ir visi geros valios žmonės dalyvavo Šventosiose Mišiose vyskupijų katedrose bei kitose Lietuvos bažnyčiose bei meldėsi šiomis intencijomis.

- Pasaulinis naujienų kanalas "CNN International" parodė LRT parengtą Lietuvos Prezidento Valdo Adamkaus interviu, kuriame jis pasakojo apie savo reakciją į teroristinį išpuolį prieš Jungtines Amerikos Valstijas (JAV). Prezidentas jame paaiškino, kodėl Lietuvos gyventojai taip jautriai išgyveno tragediją: "Ketvirtadalis lietuvių tautos gyvena Jungtinėse Valstijose, tad savaime rūpinomės jais taip, kaip rūpinomės amerikiečiais. Todėl tokia spontaniška žmonių, reaguojančių į JAV praradimus, reakcija, kai jie rinkosi prie JAV ambasados, reiškė savo širdgėlą ir užuojautą, atrodė visiškai natūrali". Reportaže pasakojama, kad V. Adamkus teroro aktų metu buvo vienintelis JAV sostinėje buvęs valstybės Prezidentas. Jis taip pat buvo pirmojo transatlantinio skrydžio keleivis, kuris iš lėktuvo matė degantį Manhattaną.

- Lietuva rugsėjo 14 d. prisijungė prie Europos Sąjungos (ES) pareiškimo, kuriame visos valstybės kviečiamos sustiprinti pastangas kovoje su terorizmu. Šį pareiškimą rugsėjo 14 d. pasirašė ES valstybių ir vyriausybės vadovai. Pareiškime pabrėžiama, jog Europos Sąjunga prisidės prie stipraus ir ilgalaikio pasaulinio judėjimo prieš terorizmą sukūrimo. ES sieks, kad artimiausiu metu galėtų būti praktiškai įgyvendinta bendra saugumo ir gynybos politika, kuriai būtina suteikti visas reikalingas priemones. ES stiprins bendrą saugumo ir gynybos politiką, kad sugebėtų efektyviai, operatyviai ir vieningai reaguoti užsienio politikos klausimais. Taip pat pareiškime teigiama, kad ES didins savo antiteroristines priemones pasitelkdama įvairius teisinius mechanizmus. Dokumente pabrėžiama, jog ES dės visas pastangas, kad visos valstybės būtų integruotos į globalią saugumo ir gerovės sritį.

JAV TRAGEDIJA, KURIOS NEUŽMIRŠ VISAS PASAULIS

Rugsėjo 11-ąją New Yorką ištiko didžiausia teroro banga Amerikos teritorijoje nuo 1941 metų gruodžio 7 d., kai japonai bombardavo Pearl Harborą Havajuose, įrašysianti į šalies istoriją neįsivaizduojamai siaubingą dieną. Apžvalgininkai teigia, kad po tragedijos pasaulis jau nebebus toks, kaip anksčiau.

Trys neįvardintų teroristų pagrobti lėktuvai rugsėjo 11 d. įsirežė į Pentagoną Washingtone ir įžymiuosius du 110 aukštų Pasaulio prekybos centro dangoraižius New Yorke, kurie kada buvo aukščiausi pastatai pasaulyje ir kurie griūdami po nuolaužomis palaidojo tūkstančius žmonių.

Du Pasaulio prekybos centro dangoraižiai "dvyniai", kurie simbolizavo visą JAV finansų pasaulį, sugriuvo, o Pentagonas, valstybės karinės galios "smegenys", buvo smarkiai apgriautas ir rugsėjo 11 d. vakare vietos laiku tebedegė.

G. W. Bush pareiškė, kad nors "teroristų išpuoliai gali sudrebinti mūsų didžiausių pastatų pamatus, jie negali paliesti Amerikos pamatų". "Šie aktai

sutrupino plieną, bet jie negali sutrupinti Amerikos ryžto plieno", - sakė jis.

Pasak prezidento, kaltųjų jau ieškoma. "Mes nedarysime skirtumo tarp teroristų, kurie įvykdė šiuos aktus, ir tų, kurie jiems teikė prieglaudą", - pridūrė jis.

Siaubingas žuvusiųjų skaičius

Nors nė viena organizacija neprisiėmė atsakomybės už šį neregėto masto išpuolį, didžiausi įtarimai krinta ant didžiausio Amerikos priešo - tremtyje gyvenančio saudo arabos Osamos bin Laden, kurį Afganistane priglaudė šią šalį valdantis Talibanas.

Afganistano sostinėje Kabule įvyko keli sprogimai, buvo pranešimų apie virš miesto skriejančias raketas, tačiau aukštas Pentagono pareigūnas paneigė, kad JAV yra kaip nors susijusios su šiais apšaudymais, už kuriuos atsakomybę priskiriama vienai Afganistano opozicinei grupuotei.

New Yorko meras Rudolph Giuliani sakė, kad aukų skaičius šiame mieste gali būti siaubin-

gas (rugsėjo 16 d. oficialus dingusiųjų be žinios skaičius pasiekė 5,097) ir kad miesto ligoninės perpildytos sužeistaisiais. Vien ugniagesių ir policininkų mėginusių gelbėti kitus žmones, žuvo šimtai.

Pareigūnai baiminasi, kad žuvusiųjų gali būti dešimtis tūkstančių, nes vien Pasaulio prekybos centro plieno ir stiklo dangoraižiuose bei gretimame 47 aukštų Pasaulio prekybos centro 7-ajame pastate, kuris po septynių valandų gaisro taip pat sugriuvo, dirbo 40 tūkst. žmonių. Taip pat sugriuvo ir Centro pastatų komplekso viešbutis.

Tai buvo siaubo diena - žmonės, bijodami sudegti ar likti po tonomis plieno nuolaužų, iš didžiulio aukščio šokinėjo pro pastatų langus.

Vyras, kuris atsiliepė telefonu brokerių kontoroje "Cantor Fitzgerald", buvusioje viršutiniuose vieno dangoraižio aukštuose, paklaustas, kas vyksta, išrėkė: "Mes mirštame, mes mirštame!". Aplinkui girdėjosi klyksmas.

Visa tauta stingo iš siaubo (nukelta į 7 psl.)

NAUJAUSIOJI INFORMACIJA APIE TERORO IŠPUOLĮ JAV

* Rugsėjo 11 d. iš karto po teroro išpuolių JAV karo laukiamas buvo duotas nurodymas perimti ir numušti į Washingtoną atskrendančius komercinius keleivinius lėktuvus, rugsėjo 16 d. paskelbė JAV viceprezidentas Richard Cheney. "Žmonės sako, kad tokį sprendimą nepaprastai baisu priimti ir tai tiesa", - tvirtino jis. Tačiau, pasak jo, Jungtinės Valstijos "be abejonės" būtų įgyvendinusios šiuos nurodymus, jei galėtų užkirsti kelią išpuoliams prieš Pasaulio prekybos centrą ar Pentagoną. (rugsėjo 16 d. Reuters)

* Oficialus dingusiųjų per rugsėjo 11 d. teroro išpuolį prieš Pasaulio prekybos centrą skaičius pasiekė 5,097, rugsėjo 16 d. per spaudos konferenciją paskelbė New Yorko meras Rudolph Giuliani. Pasak jo, jau patvirtinta 180 žmonių mirtis, 115 iš jų atpažinti. (rugs. 16 d. Reuters)

* Žadėdamas platų puolimą prieš teroristus, JAV gynybos sekretorius Donald Rumsfeld rugsėjo 16 d. pareiškė, kad Jungtinės Valstijos "neturi kito pasirinkimo", tik smogti taikiniams šalyse, kurios slepia teroristus. JAV viceprezidentas Richard Cheney neabejoja, jog bin Ladenas susijęs su išpuoliais JAV. (rugs. 16 d. AFP)

* JAV visuomenė, stipriai palaikydama prezidentą George W. Bushą, plačiai remia karinį puolimą prieš teroristų bazines, net jei dėl to žūtų tūkstančiai nekaltų gyventojų, rodo dviejų apklausų duomenys. (rugs. 16 d. AFP)

* Jungtinėms Valstijoms greisia nauji niokojantys teroro išpuoliai, kurie gali būti nukreipti prieš sostinę Washingtoną bei kitus didelius miestus, išpėjo du su nacionaliniu saugumu susiję Kongreso nariai. "Esu visai tikras, jog nesuklysiu sakdamas, kad nekilojamasis turtas, esan-

"Rugsėjo 11-ąją Amerikai buvo paskelbtas karas", - sakė George W. Bush AP nuotr.

tis zonoje tarp Jungtinių Valstijų Kapitolijaus ir Pentagono, tebėra taikinyje", - pareiškė Atstovų Rūmų Žvalgybos komiteto pirmininkas Porter Goss per televiziją CNN. (rugs. 16 d. AFP)

* Pakistanas perdavė Talibani ultimatumą per 3 dienas Amerikai išduoti Osamą bin Ladeną. Priešingu atveju JAV atakuos Afganistaną. (rugs. 16 d. CNN)

* Maskvoje prie Vyriausybės rūmų rugsėjo 16 d. įvyko mitingo dalyvių, susirinkusių paremti JAV, ir ypatingosios paskirties milicijos būrio OMON narių susirėmimas. Yra nukentėjusiųjų. Judėjimo "Trudovaja Rossija" organizuotas mitingas buvo sankcionuotas ir iš anksto planuotas. Negalutiniais duomenimis, kilo grumtynės tarp kairiųjų radikalų ir milicijos. Pagalbos ir medikus jau kreipėsi vienas omonininkas. (rugs. 16 d. BNS)

* Už kelių kvartalų nuo sugriuvusio New Yorko Pasaulio prekybos centro pastato, į kurį rugsėjo 11 d. įsirezė teroristų pagrobti lėktuvai, rugsėjo 15 d. buvo rastas vieno iš įtariamų lėktuvo pagrobėjų, pasas, pra-

nešė New Yorko policija. (rugs. 16 d. AFP)

* Rusijos gynybos ministras Sergej Ivanov rugsėjo 16 d. žurnalistams pranešė, jog paskelbė "sustiprintą kovinę parangtį Tadžikistane dislokuotoje 201-ojoje divizijoje, atsižvelgiant į regione besiklostančią padėtį". (rugs. 16 d. BNS)

* JAV valstybės sekretoriaus vyresnysis pavaduotojas John Bolton rugsėjo 16 d. atvyko į Maskvą dalyvauti Rusijos ir Amerikos konsultacijose strateginiais klausimais. (rugs. 16 d. Interfax)

* JAV policija, tirdama šiurpius teroro aktus New Yorko ir Washingtone, imasi aktyvesnių veiksmų. Pasak pareigūnų, rugsėjo 15 d. New Jersey buvo sumintas vyriškis, kuris įtariamasis esąs susijęs su teroro išpuoliais prieš Pasaulio prekybos centrą. (rugs. 16 d. AFP-Reuters)

* Talibano dvasinis vadovas mulla Mohammad Omar rugsėjo 16 d. sušaukė skubų vyriausiųjų islamo dvasininkų pasitarimą dėl šalies gynybos. "Dėl galimo Amerikos puolimo prieš šventąją Afganistaną žeme, seni gerbiami dvasininkai turi atvykti į

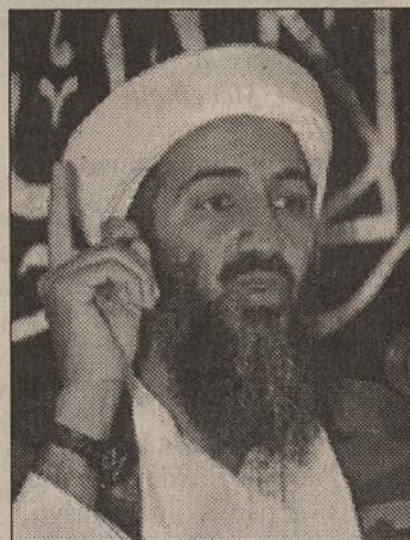
Gelbėjimo darbai nesiliauja nei dieną, nei naktį AP nuotr.

O. BIN LADEN DOMĖJOSI, KAIP ISIGYTI ATLIEKŲ IŠ BULGARIJOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS

Iš Saudo Arabijos kilęs milijonierius Osama bin Laden, kuris yra vienas pagrindinių įtariamųjų organizavus pastaruosius teroro aktus JAV, domėjosi, kaip įsigyti atominės elektrinės, esančios Bulgarijos Kozlodujaus mieste, atliekų. Tai interviu Bulgarijos radijo stočiai "Darik radio" pranešė šios elektrinės direktoriaus pavaduotojas Ivan Ivanov.

Pasak jo, O. bin Ladeną domino šiose atliekose esantis uranas-235, kuris gali būti panaudotas tik branduoliniams bomboms gaminti.

I. Ivanov ir O. bin Laden neva buvo susitikę šio balandžio viduryje Pešavaro priemiestyje Pakistane per religines iškilmes, kuriose kalbėjo teroristas. Iki tol I. Ivanov dirbo vieno O. bin Laden kompanijų, kuri statė administracinius pastatus, oro uostus ir vandenvals stotis.

Osama bin Laden

Bendrovė dažnai kviesdavosi dirbti ekspertus iš įvairių pasaulio šalių, daugiausia - iš Egipto, Sirijos, Jemeno, Vakarų Europos ir JAV. Taip pat joje dirbo Indijos, Pakistano ir Šri Lankos specialistų", - pažymėjo I. Ivanov. Interfax

Kabulą priimti Šarijos sprendimą", - pareiškė mulla. "Šaunioji tauta, remdamasi jų nuosprendžiu, galės ginti islamą ir savo šalį", - teigė jis. (rugs. 16 d. Reuters)

* Tadžikistano užsienio reikalų ministerija (URM) paneigė pranešimus, neva Dušanbė pasirengusi leisti JAV kariuomenei naudotis jos teritorija smogiant į terorizmo židinius Afganistane. (rugs. 16 d. Reuters)

* Iranas pranešė, jog uždarys savo sieną su Afganistanu, siekdamas išvengti galimo pabėgėlių iš Afganistano antplūdžio JAV baudžiamųjų smūgių prieš Talibaną akivaizdoje. (rugs. 16 d. Reuters)

* Osama bin Laden rugsėjo 16 d. paneigė, jog yra kaip nors susijęs su rugsėjo 11 d. JAV sukrėtusiais teroro išpuoliais New York'e ir Washingtone. "Jungtinės Valstijos pirštu rodo į mane, tačiau aš kategoriškai pareiškiu, jog to nepadariau", - sakoma O. bin Laden pareiškime. (rugs. 16 d. AFP)

* Maždaug 25 žmonės, kuriuos JAV federalinis tyrimų biuras (FTB) apklausė dėl rugsėjo 11 d. teroro aktuose panaudotų keleivinių lėktuvų pagrobimo, šiuo metu laikomi areštinėje dėl galimų imigracijos procedūrų pažeidimų, rugsėjo 15 d. pranešė federalinės teisėsaugos pareigūnai. Pasak jų, dauguma iš 25 sulaikytųjų yra sąrašė 100 asmenų, su kuriais, generalinio prokuroro Jonhno Ashcrofto teigimu, FTB norėtų pasikalbėti, nes jie gali turėti informacijos, kuri gali būti naudinga tyrimui. (rugs. 15 d. Reuters-BNS)

* JAV prezidentas George W. Bush pareiškė, kad "mes paskelbėme karą" rugsėjo 11 d. New York'e ir Washingtone įvykdytų teroro aktų kaltininkams. Siekdamas nuteikti Amerikos žmones laukiančiai kovai, G. W. Bush sakė: "Mes stojame į karą. Karas buvo paskelbtas". Kalbėdamas per ra-

diją jis pažadėjo, kad Jungtinių Valstijų atsakas bus atitinkamas. G. W. Bush pareiškė, kad tie, kurie ryžosi paskelbti karą Jungtinėms Valstijoms, "pasirinko susinaikinimą". (rugs. 15 d. AFP-Reiters)

* Jungtiniai Arabų Emyratai (JAE), viena iš tik trijų šalių, pripažįstančių Talibano valdžią Afganistane, "peržiūri santykius su radikaliu musulmonų judėjimu", po šiurpių teroro išpuolių JAV, rugsėjo 15 d. paskelbė JAE pareigūnas. (rugs. 15 d. AFP)

* Irako prezidentas Saddam Hussein rugsėjo 15 d. patarė Jungtinėms Valstijoms ir kitoms Vakarų šalims pasinaudoti išmintimi, o ne jėga keršijant už teroro atakas. "Amerikai reikia išminties, o ne jėgos. Ji kartu su visais Vakarais naudojo pačią didžiausią jėgą, bet vėliau paaiškėdavo, kad ji nepasiekė to, ko norėjo", - atvirame laiške rašė S. Hussein. (rugs. 15 d. Reuters)

* Psichologinės teroro pasekmės Amerikoje pradės ryškėti maždaug po dviejų savaitių, teigia specialistai. Dabar gyventojus vis dar stipriai veikia adrenalinas (rugs. 15 d. Lietuvos radijo korespondentas JAV).

SKUBI INFORMACIJA

Aukos, nukentėjusiems per š.m. rugsėjo 11 d. teroristinį išpuolį, priimamos šiuose fonduose:

The Twin Tower Fund, čekį rašyti „The Twin Tower Fund“, P.O. Box 26999, NY, NY 10087-6999;

The New York State World Trade Center Relief, tel. (800) 801-8092;

The United Way, tel. (800) 071-08002;

Red Cross, čekį rašyti „American Red Cross Disaster Relief Fund“, P.O. Box 3756, Church Street Station, NY, NY 10008.

Norintys paaukoti kraujo turėtų kreiptis į American Blood Centers tel. (888) BLOOD-88.

ANTANAS MACEINA savo artimųjų prisiminimuose

Sausio 27 d. sukako 93 metai, kai Bagrėnuose (Pirenų r.) gimė žymus lietuvių filosofas Antanas Maceina. Bėgant metams jis vis tolsta nuo mūsų - laikas negailestingai nutrūnina jo žmogiškąjį veidą. Tiesa, jis lieka savo raštuose, straipsniuose, laiškuose. Bet mums vis tiek sunku įsivaizduoti, koks gi jis buvo žmogus. Lietuvoje vis mažiau lieka tų, kurie pažinojo Antaną Maceiną, bendravo su juo; vis mažiau tų, kurie galėtų nors truputį mums atskleisti jį ne kaip filosofą, o kaip žmogų... Turbūt nedaugelis žino, kad Prienuose, tame pačiame name ant Nemuno kranto, kur praėjo dalis Antano Maceinos vaikystės ir jaunystės, iki šiol gyvena Antano Maceinos brolis, Juozas Maceina ir jo sesuo Marcelė Maceinaite.

Tad koks yra Antanas Maceina prisiminimuose?

Pasakoja Juozas Maceina:
Juozas Maceina gimė 1909 m. Bagrėnų kaime. Visą gyvenimą dirbo statybininku ir, kaip pats sakė, "nuo jaunystės" rašė eilėraščius. Savamokslis. Dalyvavo įvairiose katalikiškoje organizacijose. 1945 m. buvo suimtas ir ištremtas į Sibirą. Šiuo metu gyvena Prienuose su seserimi M. Maceinaite.

Antanas gabumais buvo į tėvą. O mūsų tėvukas per save ėjo mokslus, kaip ir aš. Gerą galvą turėjo. Ir nors buvo iš neturtinųjų, bet įsigijo didelį turta: restoraną, valgyklą, du namus Prienuose, viename iš tų namų buvo kinas. Turėjo 15 hektarų žemės. Visuomeniškas žmogus buvo. Pas mus rinkdavosi visas kaimas - ar pareiškimą parašyti, ar patarimo, ar šiaip pakalbėti. Jis buvo ne toks kaip visi, keistas buvo žmogus. Jis turėjo užslėptų resursų, kurie nebuvo realizuoti, nebuvo dingsties. Klebiškio valsčiuje daug metų iš-

dirbo viršaičiu. Gražai rašė. Labai mėgo rašyti ir skaityti. Mes visi į jį. O Maceinų plati giminė - keturiolika vaikų tėvas turėjo. Su motina Ieva (mergautinė pavardė - Ruseckaitė, - T.M.) septynis ir su antrąja septynis, ir tarp jų visų tik dvi mergaitės, visi - vyrai. Ir visi kiti vaikai į tėvą, visi gabūs, nors ir ne taip pašoko kaip Antanas. Apskritai charakteriu Antanas į motiną - savimyla, (*šypsosi*) prieskūpis. Motina mirė berods 1918 m. - man tada buvo devyneri metai, o Antanui - vienuolika. Mirė, kaip buvo šalta. Mes su Antanu tuo metu ant pečiaus sėdėjome; taip ir mirė mūsų akivaizdoje. Pamenu, Antanas nusisuko, nežiūrėjo, matyt bijojo, o aš žiūrėjau... O tėvas tada buvo parvežęs motinai šundaktarį Tamošiūną, tikrų gydytojų tuomet Prienuose nebuvo... Bet štai, niekas neišgelbėjo. Tėvas labai verkė tada, vedęs buvo iš meilės, nebuvo koks nors don-žuanas. Maceinoms tokia dory-

Antanas Maceina

bė yra - nesidaužo po moteris, nesvetimotariauja. Ir Antanas toks buvo, vieną tik mylėjo - Jūlytę... Mūsų šeima buvo labai religinga. Mūsų diedukas žinojo visų metų evangelijas, o visos tetos buvo (*šypsosi*) davatkėlės. Gal todėl Antanas ir pasuko tuo keliu, jis pats pandro mokyti seminarijoje. O pirma mokėsi pradinėje mokykloje Klebiškėse... Jis buvo labai savotiškas, ne toks kaip kiti vaikai, labai norėjo mokyti. Pamenu, jei jis negalėdavo eiti į mokyklą, verkėdavo. Toks ir buvo - norėjo viską žinoti. Mokslus eiti jam

padėjo teta Gertrūda. Ji buvo netekėjusi, tad paėmė vaiką savo globon. Galima sakyti, ji ir davė Antanui išsilavinimą. Tėvas irgi padėjo - ir pinigais, ir maistu, su arkliais nuveždavo į seminariją... Antanas nuo mažens mėgo knygas - ką tik rasdavo, viską skaitydavo. Ir sportuoti mėgo, bet knyga buvo svarbiausia. Išradingas buvo, bet nelinksmas, toks filosofiškas - vis tyli ir galvoja. Pobūvių nemėgdavo, nemėgo ir išgerti prie stalo. Apskritai jis nedaug bendraudavo su mumis. Uždaras buvo, gal ir liga paveikė. Mo-

kydamasis. Gižų seminarijoje, Antanas susirgo džiova ir metus išbuvo namuose. Kai metė kunigų seminariją, jį vežiojo pas profesorių Kairiūkštį į Kauną. Tuo metu tėvas gyveno dar gerai ir galėjo Antaną pagydyti. Kai pagijo, vėl grįžo į seminariją. Bet su ta seminarija jam nelabai pavyko. Jis norėjo lasvai rašyti, laisvai kalbėti. O ir man sakė, kad nebus jam ten laisvės, sakė, kad nenori, jog kas nors jį kontroliuotų ar cenzūruotų. Bet Antanas buvo labai religingas, (*šypsosi*) ne toks kaip aš - aš kritiškas. Mes net kartais su juo pasiginčydavome, bet gražiai, kaip broliai. Jis, spendžiant iš jo raštų, buvo mistikas, skraidydavo po sferas, o aš daugiau žemiškas - aš daugiau prie žmonių buvau linkęs: ir saviveikloje mėgdavau deklamuoti, ir katalikų vyrų veikloje dalyvavau, ir visokiausiose sąjungose - šaulių, jaunalių, o jis - ne, jis saviveiklos iš viso nemėgo, jis daugiau prie mokslo, prie knygų... Kai mokėsi Kaune, atvažiuodavo pas mus vis rečiau ir rečiau. Na, ką čia pasakys, (*šypsosi*) mes nemokyti buvome, likome praeičiokėliai, o jis pašoko... mandras pasidarė (*šypsosi*). Bet iš tikrųjų neatvažiuodavo todėl, kad buvo labai

užimtas, neturėjo laiko, o antra - nesutapo nei mūsų pareigos, nei reikalai. Atvažiuodavo, trumpai pasipasakodavo ir šmirktį į savo kambarį, užsira-kindavo - vis rašydavo, rašydavo. Didelio artumo tarp mūsų nebuvo. Jo pasaulis buvo kitoks negu mūsų... Bet ryšys su juo, kol gyveno Lietuvoje, nebuvo nutrūkęs. O ir pagalbos jam reikėjo, vargingai gyveno. Kai vedė Jūlytę, mažiau reikėjo padėti, bet kai reikėdavo, ir tėvas, ir aš nuveždavome jam malkų, ar lašinių... Pamenu, prie vokiečių, gal 1942 ar 1943 metais jie labai skurdžiai gyveno, o mes gyvenome nebloggeriai - kiaulių turėjome... Tai veždavome jiems lašinių - ar mano žmona, ar aš. Jau valstybės reikalais Antanas užsimavo, o gyveno (*šypsosi*) "prie piršto". Bet nesiskundė... Laiškų niekada nerašė, neturėjome tokios mados, kai reikėdavo, nuvažiuodavome, be to, ir jo charakteris buvo toks - nemėgo tuščiai kalbėti ar plepėti. O kai išvažiavo į Vakarų, ryšys visai nutrūko. Jis ypatingo atsargumo buvo žmogus: nenorėjo kitam užkrauti bėdos... Taip ir nesimatėme daugiau, pats nebesugrįžo... Sugrįžo kitu pavidalu šią vasarą, kai jam paminklą

(nukelta į 4 psl.)

CENTURY 21 GEMINI LLC, 1283 Broad Street, Bloomfield, NJ 07003; didžiausia pasaulyje nekilnojamo turto kompanija siūlo jums savo paslaugas perkant, parduodant namą, nuomojant butą, ieškant patalpų bizniui šiaurinėje New Jersey dalyje. NJ Licensed Real Estate agentė Jurgita Banytė maloniai kviečia kreiptis telefonu: (973) 441-5762 arba (973) 429-7400, arba e-mail: jrbanyte97@hotmail.com Profesionalus aptarnavimas garantuotas!!!

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: jstrimaitis@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

DAIVA IZBICKAITĖ-VERŠELIENĖ, DEWOLFE REAL ESTATE, 677 Worcester Rd., Natick, MA 01760, gali aptarnauti jūsų visus nekilnojamo turto poreikius. DeWolfe firma specializuojasi namų pardavimu, paskolų gavimu, persikraustymu ir draudimu. Suteikiama paslauga perkant arba parduodant namus. Skambinkite (718) 446-9743 palikite žinutę arba į įstaigą (508) 655-0680, (508) 523-9058.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikaitė, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11472. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

**Fasolino
MEMORIALS**

66-86 '80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
-TAMISU VIENTELE VIETA-
-GAUSI PARODU SALE-

KVEČAS
JONAS
1933+1976

Jūs siųskite pinigus namo, o Western Union® išsiųs Jums fotoaparata

Pasidalink ypatingais gyvenimo momentais su savo mylimaisiais užjūryje.

Pasiųsk dvi pinigines siuntas per Western Union Money Transfer iš JAV į Lietuvą ar kitas Centrinės ar Rytų Europos šalis nuo 2001 m. rugpjūčio 24 d. iki rugsėjo 30 d. ir

nemokamai gausi kompaktinį foto aparatą. Geri momentai ilgai nesitėsia, todėl paskubėkite. Nepraleiskite galimybės.

Siųskite pinigus šiandien!

Smulkesnė informacija

1-800-325-6000

www.westernunion.com

WESTERN UNION MONEY TRANSFER

Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyje™

Western Union išsiųs 35 mm fotoaparatai kiekvienam varfotui, kuris pasiųs dvi ar kelias pinigines siuntas per Western Union Money Transfer iš JAV į Rytų ar Centrinę Europą, siuntėjui užrašius galutinį adresą JAV ant "Send Money" formos. Fotoaparatas bus išsiųstas 4-6 savaitių laikotarpyje po šio pasiūlymo pasibaigimo datos. Foto juosta nebus pridėta. Vienas fotoaparatas šeimai, kol ji užteks. Pasiūlymas negalioja telefoniniais ar kreditinių kortelių piniginiams persiuntimams. ©2001 Western Union Holdings, Inc. Visos teisės priklauso autoriui.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

I kraują atsakyti krauju?

Rugsėjo 11-osios tragedija New Yorke ir Washingtone paliudijo, kad ižengėme į XXI amžių - ne demokratijos triumfo, o naujo mąsto ideologinės neapykantos, religinio ir politinio fanatizmo, naujų priešpriešų ir intensyvios neapykantos moderniajam pasauliui amžių. Nuo šiol slapta mintis ir baimė, kad tai, kas įvyko New Yorke ir Washingtone, gali įvykti bet kada ir bet kur; kaustys ir kankins Vakarų pasaulį, kartu versdama esmingai keisti požiūrį į daug ką, įskaitant ir patį modernųjį gyvenimo būdą.

[Pasaulio prekybos centrą įsirežiančio lėktuvo vaizdas gali tapti XXI amžiaus pradžios simboliu, bet neapykanta Vakarams ir jų sukurtam moderniajam pasauliui brenė nuo XIX amžiaus. Tai sudėtingas reiškinys, kurio neįmanoma suprasti ir paaiškinti išleidžiant iš akių Europos imperijų sukurtą ir ilgai plėtotą kolonializmo sistemą, lygiai kaip neįmanoma jo suprasti nepriimant domėn amžius trukusio ir vis dar tebesitęsiančio Vakarų ekonominio ir politinio vyravimo pasaulyje. Daugelio musulmoniškų šalių fundamentalistai ir net islamistai, nekenčiantys modernybės ir ją simbolizuojančios Amerikos, anaipatol nėra kokie agresyvūs primityvai. Daugelis jų yra baigę garsius Didžiosios Britanijos ir JAV universitetus. Grįžę į savo šalis, jie tampa naujuoju elitu arba bent jau stipriai konkuruoja su senuoju. Puikiai suprasdami, kad jų visuomenės tiesiog negali mechanškai priimti vakarietiško vertybių ir institucijų, jie kuria įvairius kompromisinius darinius, derindami ortodoksali religingumą, kultūrinį tradicionalizmą ir pavienių Vakarų pasaulio funkcionavimo aspektų priėmimą (rinkos ekonomika, technologinė pažanga). Bet tai ir viskas. Jei šis kompromisas atmetamas konservatyvių islamo teisininkų ir mūlų, ritamasi į radikali modernios egzistencijos atmetimą. Neveria turėti iliuzijų, kad ilgai Vakarų engtos šalys, turinčios savo didžią dvasinę tradiciją ir jos kone neribotą įtaką politinių sprendimų sferai, priims pačius intelektualinius ir kultūrinius vakarietiškos moderniosios civilizacijos pagrindus. Šalyse, kuriose įvairių politinių tikslų vis dar galima siekti vienijant savo šalininkus neapykantos Vakarams ir Izraeliui pagrindu, atsiveria itin pavojingos ir ilgalaikės galimybės formuoti nieko nekuriančias, o tik mistinio priešo nekenčiančias ir suradikalintą tradiciją išlaikančias politines koalicijas ar klicas.

Žinoma, iš to neseika, kad visos musulmonų visuomenės yra priešiškos moderniajam Vakarų pasauliui. Saudo Arabija, kad ir labai konservatyvi ir ištikima islamui, yra JAV sąjungininkė. Pakankamai patikimas yra Egiptas, ne per seniausiai aršiai kariavęs su Izraeliu. Turkija, būdama musulmoniška šalis, yra NATO narė, leidžianti JAV ir jos sąjungininkams (net ir Izraeliui!) naudotis savo oro erdve ir teritorija karinių operacijų metu.

Verta rimtai pagalvoti, ar galingas JAV karinis atsakas, galintis Afganistaną ar bet kurią kitą priešišką šalį nušluoti nuo žemės paviršiaus, nesukurs dar vienos dykvietės, kurioje bus treniruojamos naujos teroristų gajos ir rengiami nauji Vakarų šalių didmiesčių sprogdinimo scenarijai. Ne Vakarų krikščioniškoji civilizacija turi smogti musulmonams ar visai islamo civilizacijai, o tarptautinė bendrija privalo susivienyti prieš šią visą pasaulį žudančią jėgą. Tik tuo atveju, jei pačios islamo šalys nerodys pakantų terorizmo (o tokių požymių jau esama), pastarasis praras pačią svarbiausią politinę ir socialinę atramą.

Privalome suprasti, kad kiekvienas naujas karas sukuria grandininę ir nesibaigiančią kolektyvinę neapykantos reakciją. Sykiu jokių būdų negalima rodyti pakantos grupuotėms, kurioms žmogaus gyvybė neturi jokios vertės ir kurios yra pasirengusios sunaikinti tūkstančius nekaltų žmonių vien tam, kad kelioms valandoms ar paroms patektų į pasaulinį televizijos, spaudos ir informacijos tinklą, tokiu būdu primindamos apie save. Su jomis negalima derėtis, nes kitaip jų veikla bus perimta kitų, supratusių, jog taip galima siekti savo tikslų. Joms negalima leisti naudotis demokratinio pasaulio institucijomis, nes taip jos bus tik sustiprintos. Šios grupuotės neturi teisės egzistuoti. Vienas dalykas yra nekęsti Vakarų (žmonės turi teisę mylėti arba nekęsti) ir netikėti vakarietiškais vertybėmis, o kitas - žudyti niekuo nekaltus žmones siekiant paralyžiuoti visą visuomenę.

Pasaulis susitarė dėl to, kad nacizmas, kaip organizuota politinė jėga, neturi teisės egzistuoti (kiek kebliau buvo su komunizmu, bet tylaus ir garsiai neišsakyto tarptautinio susitarimo jį palaidoti visiems laikams nematyti gali tik aklas). Dabar atėjo laikas susitarti dėl to paties globalinio terorizmo atžvilgiu.

Lietuviškoji Venecija laukia turistų

Indrė STONKUTĖ

Nedidelis kaimelis Mingė (Minija) Šilutės rajone lietuviškoji Venecija vadinamas todėl, kad pagrindinė, beje, ir vienintelė jo gatvė yra upė Minija, o gyventojai, panorę užsukti pas kitoje upės pusėje gyvenančius kaimynus, turi persikelti valtimis, nes jokio tilto per upę paprasčiausiai nėra.

Norintiems patekti į lietuviškąją Veneciją tenka nuvažiuoti iki Uostadvario, o iš ten keltis laivu. Už kelių vingiuotosios Minijos posūkių jau matyti abipus upės išsidėstę namai. Čia, kaip ir daugelyje kitų kaimelių, visų namų fasadai "žiūri" į gatvę - tik šiuo atveju tai yra Minijos upė. Atstumas nuo gyvenamųjų namų iki upės siekia ne daugiau kaip keletą metrų.

Gyvybės arterija - Minija

Mingės kaimas žinomas dar nuo 1540 m. Tuomet čia gyveno 11 valstiečių čičininkų ir dvi privilegijuotos vokiečių šeimos. XVII a. pradžioje savo smulkę čia buvo įsirengęs vokiečių Nikelis Jagentoifelis. Manoma, kad XVII a. pirmojoje pusėje kaimas tapęs apylinkės centru ir, be žvejų sodybų, jame buvo administracinių, visuomeninių ir gamybinių pastatų. Vėliau buvo atidaryta pradinė

mokykla, burių siuvykla, o Minijos dešiniajame krante buvo įrengta vandens matavimo stotis.

Dabartinis Minijos kaimas statytas XIX a. pabaigoje - XX a. pradžioje, o suklestėjo plečiantis žvejybai bei laivininkystei Nemuno kanalais. 1900 m. kaimas buvo vienas iš didžiausių Šilutės apskrities gyvenviečių. Kaimo gyvybės arterija - Minijos upė. Susisiekimas, prekyba, darbas vyko ir vyksta valtimis.

Dabartis romantika nedvelkia

Kaip pasakoją visai netoli Mingės gyvenantis Juozas Dalevičius, tai nuo seno buvo žvejų kaimas, visi gyventojai turėjo valtį, todėl būtinybė statyti kaimą sujungiantį tiltą neiškilė. Tarybiniais metais čia veikė net ir parduotuvė, nors kaimą sudaro tik keliolika namų.

Toks gyvenimo būdas gali atrodyti labai romantiškas, bet realybė gerokai skiriasi nuo pirmojo išpūdzio. Gyventojai vis dar verčiasi žemės ūkio produkcijos auginimu bei žvejyba. Labai daug rūpesčių sukelia kasmetiniai potvyniai, kuomet per pavasario polaidį patvinę Nemuno bei Minijos vandenys užlieja pamario lankas. Tada Mingės kaimo

gyventojams valties reikia net ir kieme, kad galėtų nukakti iki tvarto, kuriame po vandenį brando gyvuliai. Neretai vanduo užlieja ir gyvenamąsias patalpas.

Pastaraisiais dešimtmečiais nemažai žvejų šeimų iš Mingės kaimo išsikėlė į sausesnes vietas, tačiau ištikimiausieji

Viena iš kaimo sodybų

savo gimtinei liko. Šiuo metu Mingėje nuolat gyvena dvylika šeimų. Anot J. Dalevičiaus, dabar čia įsikūrę miestelėnai senas trobas pavertė vasarvietėmis. Turistų dėmesį pritraukia senųjų žvejų trobų architektūra, būdinga visam Pamario kraštui, bei egzotiška aplinka, dvelkianti ramybe.

Mėgsta atostogauti vokiečiai

Šiuo metu atsirado nemažai turistinių agentūrų, siūlančių

suresta pavėsinė - baras, kur netolimoje ateityje bus atidaryta kavinė, o kol kas maistą poilsiautojai ruošiasi patys čia pat įrengtoje virtuvėje.

Poilsis šiokiadieniais Lietuvos Venecijoje kainuoja aštuoniasdešimt, o savaitgaliais - šimtą litų už dvivietį kambarį. Kaip sakė šios turistinės bazės savininkas Stasys Petrošius, čia daugiausiai atostogauja vokiečiai ir anglai, nors pasitaiko ir ramybės ieškančių poilsiautojų iš Lietuvos. Paklaustas, kokios pramogos laukia atvykusiųjų, S. Petrošius atsakė, kad čia poilsiautojai gali paplaukioti vandens dviračiais, pažvejoti, jei yra norinčių, laivu "Minija" nuplaukti į Nidą. "O ateityje numatome malūnsparnių skraidinti virš Krokų Lankos ir Rusnės", - sakė S. Petrošius.

Kitoje sodyboje poilsį žvejams siūlo ten pat ir gyvenanti neetatine Aplinkos ministerijos inspektore žvejybos leidimams Astra Janutienė, plėtojanti agroturizmo verslą. Čia už dvidešimt litų darbo dienomis ar už dvidešimt penkis savaitgaliais galima gauti lovą su patalyne, pusryčius ir valtį žvejybai, o taip pat ir vietą laužavietei. Tiesa, ramybė garantuojama, nes vienu metu A. Janutienės sodyboje gali apsigyventi tik penki žmonės. Anot inspektore A. Janutienės, jos sodyboje yra tik minimalus komfortas, bet iš čia gyvenusių žvejų didelių nusiskundimų ji nesulaukė.

Potvynis Šilutėje

V. Kapočiaus nuotr.

Romualdas Granauskas

ŠVENTO LOZORIAUS DIENA 5 (gali būti dienoraštis)

(pradžia nr. 32)

02.03

Vakar vėl ilgai galvojau apie tai, ką parašęs, bet vis tiek nesupratau, kodėl tada per laidotuves pamačiau iš už kliūbo išlendantį vežimą su avietiniais tekiniais ir kodėl staiga visa gatvė pasidarė tuščia kaip po maro. Kad šitas laidotuvių maršas Šopeno, sužinojau po daug metų, kai vėl sugrįžau į Mosėdį ir jau pats vadovavau mokiniui orkestrui, todėl pavadinimas čia niekuo dėtas. Gal aš, klausydamas tos muzikos, staiga išvydau tai, ką ir pats autorius, ją kurdamas? Matyt, joje slypi didelė jėga, sukelianti vaizduotėje ne kokią atskirą vaizdinį, o judantį, labai realų paveikslą, daug realesnį negu raudonasis mokytojo karstas ar tie balti užrašai ant vainikų. Tai buvo nepaprastai stiprus sukrėtimas mano vaikiškai sielai - ir ta muzika, ir instrumentai, tik jau ne patys muzikantai.

Vėliau aš sužinojau ir kitų muzikantų pavardes: baritonu grojo Dapkus, trimitu - Gadeikis, o tuo didžiuoju, helikonu, - Stonys. Dapkus buvo maždaug paties Valantiejaus amžiaus, abu man tada atrodė seni. Ir vienas, ir kitas buvo tarnavę Lietuvos kariuomenėje. Dapkus grojo kažkurio pulko orkestre, O Valantiejus - net pas pačius Gudavičius ir Jonušą. Jis tapo gerai grojo, kad Jonušas jį įkalbėjo dar pabūti liktiniu, jis ten grojo Kaune ne vienerius metus. O kai grįžo - pamatė šieną pjaunantį Dapką, jau beturintį ir pačią, ir vaikų. Šaulių klubas buvo įsigijęs instrumentus, gerus, vokiškus, tik tai nebuvo kas vadovauja. Miestelio vargonininkas pabandė, paaiškino, į katra galą pūsti, pamokė išgroti

gamą, o paskui visiems liepė paimti pirmos oktavos do. Ir kai šie paėmė, vargonininkas griebėsi už ausų. Iš tikrųjų, grojant do, trimitui skamba si bemolis, altams - mi bemolis ir taip toliau. Ne tik už ausų - už širdies galima griebtis. Pakratęs rankas, vargonininkas daugiau nebeapsirodė, ir tada prieš muzikantus savo klanetu atsistojo Valantiejus. O orkestro būta nemažo: du klanetai, trys trimitai, trys altai, du tenorai, baritonas ir žinoma, didysis helikonas, neskaitant būgno, lėkščių ir mažojo būgnelio. Tačiau per karą, pasitraukimus, vežimus, trėmimus tuštėjo miestelis, retėjo muzikantų ir instrumentų. Galop beliko didysis koja išspirtas būgnas, o mažąjį būgnelį vėjas nešiojo tvėnkinio vandeniu nuo vieno kranto prie kito, kol vieną dieną nuskendo. Iš tų keliolikos vyrų po miestelį bevaikščiojo tik tai Valantiejus ir Dapkus. Ir, žinoma, niekur nesigirdėjo jokios muzikos, tik tai šūviai ir giesmės. Nyku buvo visur, o nuo girtų dainų, sklindančių iš užkandinės, buvo tik dar nykiau. Blogiausia, žinoma, buvo su laidotuviemis. Nuo žemaitiškų Kalnų, giedamų per visą naktį, jeigu jiems neatitaria dūdos, žmogų gali ištikti isterija. Ir ištikdavo. O tų laidotuvių kasdien buvo ne po vienerias, ne po dvi, - nuo Salantų, nuo Skuodo, Igarių. Šačių rytai jau ir atgieda, jau ir atgieda, o bažnyčios varpas skambėdavo nenutildamas iki pat pietų, kol galop visai uždraudė. Štai tada Valantiejus ir subūrė savo mažąjį orkestrėlį. Jis galėjo sugroti visas pagrindines partijas, tik žino ma, be sekundos, neiškreipdamas nei harmonijos, nei melodijos. Pats vėliau girdeją, kad puikiausiai skamba ir pilnas tonikos akordas, ir sekundakordas, ir kvartsekstakordas, žodžiu, viskas.

02.03

Gadeikis ir Stonys buvo jaunesni už Valantiejų ir jokio Lietuvos kairuomenę tarnauti negalėjo. Bet turi būti nepaprasta muzikos trauka ir galia, tik ji ne visus vienodai paveikia, o tie, kurie ją pajunta, klampuoja tamsoj per purvynus ir sniegynus mokytis natų rašto, pučia tvarte ar daržinėj gamas, mokosi savo partijas ir net

(nukelta į 4 psl.)

■ Aukšto rango Pakistano delegacija rugsėjo 17 d. pradėjo derybas su Talibanu jo citadelėje Kandahare ir stengsis įtikinti šį Afganistaną valdantį islamo judėjimą išduoti Osama bin Ladeną, pranešė "Afghan Islamic Press". Pakistane įsikūrusios privačios naujų agentūros pranešimu, karinės žvalgybos vadovai ir Užsienio reikalų ministerijos pareigūnai susitiko su Talibanu užsienio reikalų ministru Wakilu Ahmedu Mutawakiliu. Kandahare O. bin Laden turi namą ir praleidžia daugiausia laiko. Pakistanas pažadėjo remti naują Jungtinių Valstijų karą su terorizmu, pirmiausia - padėti susekti Saudo Arabijos disidentą O. bin Ladeną, kuris yra pagrindinis įtariamasis dėl rugsėjo 11 d. teroristų atakų New Yorke ir Washingtono. Be to, O. bin Laden yra kaltinamas dėl JAV ambasadų sprogdinimų Kenijoje ir Tanzanijoje 1998 m., bet Talibanas iki šiol atsisakavo jį išduoti tvirtindamas, kad Washingtonas neturi įrodymų ir kad O. bin Laden yra "svečias", kurio negalima išduoti jo priešams. Sprendimui išduoti O. bin Ladeną turi pritarti religinių bei karo vadų grupė, kuri iš Kandaharo valdo Talibaną. Pakistanas yra viena iš trijų valstybių, pripažįstančių talibų teokratiją, o pakistaniečių karinės žvalgybos agentūra Talibaną tvirtai remia nuo pat jo susiformavimo 1994 m.

■ Didžioji Britanija rugsėjo 17 d. pirmą kartą viešai pareiškė, kad Osama bin Laden yra "pagrindinis įtariamasis" dėl katas-trofiškų teroro išpuolių Jungtinėse Valstijose. Užsienio reikalų sekretorius Jack Straw pareiškė, jog žvalgybos pranešimai aiškiai rodo, kad iš Saudo Arabijos kilęs teroristų vadeiva yra pagrindinis įtariamasis. "Dabar ne tik iš to, ką pasakė Jungtinės Valstijos, bet ir iš atskiro mūsų žvalgybos duomenų vertinimo yra aišku, kad Osama bin Ladenas ir jo organizacija tikrai yra pagrindiniai įtariamieji dėl šio teroristinio pasityčiojimo", - sakė J. Straw BBC radijui. Jis pakartojo, kad Britanija remia Jungtines Valstijas ir yra pasirengusi persekioti O. bin Ladeną bei jo organizaciją.

ANTANAS MACEINA savo artimųjų prisiminimuose

(atkelta iš 3 psl.)

pastatė. Reikėjo jam tą paminklą pastatyti, kaip kultūros skleidėjui. Gerai, kad toks mokslininkas yra lietuvis, kad tokių yra ir tarp lietuvių. Antanas buvo žmogus, kuris viską suprato, suprato kultūros dvasinę esmę.

Pasakoja **Marcelė Maceinaitė**:

Marcelė Maceinaitė gimė 1916 m. Savamokslė. Darbštuolė, viena iš tų moterų, ant kurių pečių laikosi lietuvių žemė. Šiuo metu gyvena Prienuose su broliu Juozu.

Antanas tarp mūsų buvo vyresnis, gerokai vyresnis už mane. Kai paaugau, jis jau išvažiavo mokytis, jis mokėsi, o aš čia... Reikėjo ir visus darbus nudirbti, ir saviuokloje dalyvauti - tautinius šokius šokdavome, dainas dainuodavome, visur reikėjo suspėti, visko pasižiūrėti... Aš, kaip ir Juozas mėgau saviveiklą - eilėraščius deklamavau, pranešimus skaitydavau, visuomeninėje veikloje dalyvavau - buvau katalikiškos karzygių organizacijos valdybos narė, ir pavasarininkė buvau... O mokslų neteko baigti, trijų klasių nebaigiau, reikėjo dirbti, šeimai padėti... O Antanas mokytytas buvo, toks labai inteligentiškas, tvarkingas, švara labai mėgo - į trobą nešvariomis kojomis niekada neužeis, vis jas trina ir trina... Jis buvo nebuitinis žmogus, o be to, labai uždaras būdo. Mes visi buitiškus darbus dirbame, o jis knygas skaito arba pianinu groja, mokėjo ir vargonais. Tai jam praverė, kai jis Kaune studijavo, sunku jam buvo jis ir grodavo vargonais mišioms Zitiečių bažnyčioje, už tai jam duodavo pietus... O kaip jis išmoko groti pianinu, ir pati nežinau. Pas teta Gertrūdą buvo pianinas, matyt, jį ir pamokė, o gal ir pats išmoko - labai gabus buvo ir doras. Visi Maceinos dori, (šypsosi) kartais paslysta ant plono ledo ir vėl atsistoja. Mūsų šeima gausi buvo, iš viso keturiolika, septyni gyvi liko. Mes su broliu pasiklačiavome - dabar Maceinų atžalų yra šitmas trisdešimt, o gal ir daugiau. Ir tarp jų nėra nei girtuoklių, nei palaidūnų... Jis mokyti, tarp jų ir gydytojų yra, ir mokytojų, ir buhalterių. Visi norėjo pasimokyti, o nesivalykoti, kaip dabar daug kas... Antanas daug pasiekė... Klausinėji dėl to paminklo, tai didelio noro nebuvo, kad pastatytų - ne dėl to, kad nenusipelnė,

aišku, kad nusipelnė, - o dėl to, kad dar nežinia, kaip bus, gal ateis kita valdžia ir nuvers... Kiek tu paminklų buvo pastatyta tarybiniais laikais ir kiek jau nuvertė, o dabar naujus stato - gerai, kad mafiozams ir reketininkams dar nestato, o gal ir pastatys, ką gali žinoti. Galėjo

Julijonas Būtėnas (k.) ir Antanas Maceina

Antanas dar pagyventi, galėjo sugrįžti... Jis gi išvažiavo tada, kai jam jau nebebuvo vietos Lietuvoje. O dabar gal atsirastų...

Antano Maceinos vaikai apie savo tėvą

Kalba Danutė Marija Maceinaitė-Mickūnienė (gydytoja, gyvena ir dirba Žemaičių Kalvarijoje):

Tėvo aš niekada nemačiau. Jis išvažiavo, kai buvome labai maži. Bet Tėvo įvaizdis mums buvo suformuotas ankstyvoje vaikystėje. Mama, visą gyvenimą jį mylėjusi, savo skaudžią meilę, matyt, norėjo perteikti ir vaikams. Tad nors man, mažiausiajai, beveik ir neteko su juo gyventi (man buvo 8 mėnesiai, kai jis išvažiavo), meilė Tėvui ir begalinis noras jį turėti tęsėsi visą laiką. Mano vaikystė buvo pažymėta nuolatinio Tėvo laukimo, o esamo Tėvo iliuzija lyg ir cementavo šeimą, neleidama vaikams pasijusti našlaičiais. Jaunystėje, pasirodžius pirmosioms, slaptai gautoms Tėvo knygoms, godžiai gaudžiau kiekvieną jo mintį. Tuomet man buvo svarbu ne tiek tai, kas rašoma, bet tai, kad tai mano Tėvo mintys, man taip norėjosi pažinti tą žmogų. Taip buvo naktimis perskaitytas "Didysis inkvizitorius", mašinėle parašyta "Niekšybės paslaptis", "Jobo drama". Vėliau atėjo

brandesnis supratimas, Tėvo, kaip žmogaus, Tėvo, kaip mąstytojo ir kaip mano Tėvo vertinimas. Jo filosofinė mintis, vėliau poezija, laiškai (jais bendravau su Tėvu apie 10 metų) turėjo man didelės įtakos suvokiant kančios, kurios teko nemažai patirti, prasmę ir jos būtinumą - surasti savąjį santykį su Kūrėju... Mes visi gyvename kančioje, ji nuo žmonių gy-

vehimo neatskiriama, todėl apmaudu, kad turėdami filosofą, kuris atskleidė mums kančios prasmę ir jos būtinumą, nesinaudojame nei jo mintimis, nei jo patyrimu. Deja, Antanas Maceina Lietuvai dar nelabai reikalingas, nors, kaip savo kalboje paminklo Antanui Maceinai atidengimo Prienuose proga pasakė poetas Justinas Marcinkevičius, Maceina dar tik pirmaisiais žingsniais lėtai grįžta į Lietuvą. Aš dar pridurčiau, kad nelabai svetingai sutinkamas. Matyt, šio laikmečio chaoze mes bijomės gilesnės minties, tiesos, Dievo sampratos apraiškų. Intelektualioji visuomenės dalis nusivylusi tyli, gal laukia kažkokio "savo" laiko, o skaitytojas, penimas bulvariniais romanais ir muilo operomis, tampa toks patogiai nemąstantis, kad nėra sudėtinga visuomenę skaldyti ir valdyti. Gal todėl, retykais spaudoje pasirodžius straipsniams, primenantiems, kad turime tokį filosofą kaip Antanas Maceina, po jų susilaukiame ir tokių akimirkų atsiliepiamų, kurie savo stiliumi ir turiniu primena pačią juodžiausią sovietinių laikų rašlavą... Bet, šiaip ar taip, galvoju, kad Antanas Maceina reikalingas, be abejo reikalingas. Nes visais laikais ir visais visuomenės gyvenimo tarpsniais buvo reikalinga šviesi, gyva ir gili mintis. Kančios, būties, egzistencijos, žmogaus ir

Dievo santykio klausimai visais laikais žmogui buvo aktualūs. Todėl manau, kad Antanas Maceina Lietuvoje turi ateiti, kadangi tie dalykai, kuriems skirta jo filosofija, jo poezija (apie ją apskritai nutylima), yra amžini, - tad ir jo kūryba, ir jis pats turėtų susilaukti deramo dėmesio ir pelnyto įvertinimo mūsų kultūroje.

Kalba Augustinas Maceina (muzikas, gyvena ir dirba Vilniuje):

Tėvą aš gana gerai prisimenu, juk beveik iki septynerių metų augau pilnoje šeimoje. Prisimenu jį visada užimtą savo reikalais. Kai neidavo "laikyti" (tuomet taip buvo priimta sakyti) paskaitų, jis visą laiką dirbdavo užsadaręs savo kabinete, ir tik vakarais ateidavo prie bendro stalo. Poilsio dienomis pas tėvą lankydavosi nemažai žmonių, pamenu, dažnai ateidavo žinomas inžinierius hidrologas prof. Kolupaila, poetas Stasys Santvaras, vienos iš Kauno gimnazijų direktorius Kazys Bauba, Universiteto profesoriai, rašytojai, kurių pavardžių aš jau ir nebeprisimenu. Jie diskutuodavo rimtomis temomis, kurios man būdavo visiškai neįdomios. Teta Tonė (Antano Maceinos žmona Julijos sesuo, - T.M.) padainuodavo. Man, vaikui, nebuvo leidžiama dalyvauti tuose vakarieliuose. Šiuo atžvilgiu tėvas buvo labai griežtas, bet aš, būdamas labai smalsus, dažnai klausydavau koridoriuje, apie ką šnekama, tik, žinoma, nieko iš jų kalbų nesuprasdavau. Kaip jau minėjau, tėvas buvo labai griežtas. Iš vaikystės ištrigo atmintyje toks atvejis: buvo berods 1942 m. vasara, man tada buvo penkeri metai, mes buvome nutarę eiti į Panemunės paplūdimį - bet aš kažkuo nusi-kaltau, dabar nebeprisimenu, ką buvau padaręs, ir tėvas nutarė mane nubausti. Jis man pasiūlė du bausmės variantus - ar gauti diržų, ar atsisakyti kelionės į paplūdimį. Ilgai galvoju, ką pasirinkti, ir pasirinkau diržą, manydamas, kad po kurio laiko jis pamirš arba persigalvos ir nenubaus manęs; bet jis nepamiršo, nepersigalvojo ir skaudžiai nubaudė mane diržu. Kietą ranką turėjo. Jis apskritai buvo neperkalbamas žmogus, niekada nekeitė savo nuomonės, buvo griežtas ir principingas visais atžvilgiais. Mūsų jis nelepino, bet stengdavosi, kad būtume aprūpinti visais būtinais dalykais. Negaliu pasakyti, kad tėvas mums skyrė labai daug dėmesio - tam jis neturėjo laiko;

gal tik su manimi bendravo šiek tiek daugiau - matyt, kad buvau vyresnis. Gal todėl, kad tėvas nepernelyg mane lepio savo dėmesiu, atmintyje ištrigo jo dėmesingumo momentai: pamenu, kaip jis mums sekdamas pasaką apie kiškį policininką, kuris tvarko visus žvėris. Įdomu, kad tėvas kiekvieną vakarą sugalvodavo vis naujas istorijas su tuo kiškiu - jo fantazija buvo neišsenkama... Labai gerai prisimenu, kai tėvas pradėjo rašyti eilėraščius. Tuos eilėraščius jis skaitydavo mums ir vadindavo juos sonetais. Man labai patiko tas žodis "sonetai", nors tada neturėjau supratimo, ką tai reiškia. Pusė "Gruodo" parašyta Kaune vokiečių okupacijos metu... Tais metais tėvo eilėraščiai buvo didžiai vertinami specialistų, o dabar kažkodėl jo poezija lyg ir primiršta, nors, mano manymu, jis buvo tikrai aukšto lygio poetas... 1943 m. draugai perspėjo tėvą, kad vokiečiai ruošia visų inteligentų "valymą", bet ne visi tada tuo tikėjo. Sauliaus krikštaitėvis Kazys Bauba tuo nepatikėjo, jis manė, kad vokiečiai padorūs žmonės ir šitai padaryti negali. Tėvas patikėjo ir pasislėpė kaime Šakių rajone. Tuo metu tėvas jau buvo netekęs darbo, nes vokiečiai uždarė Universitetą. Vokiečiai mus iškraustė iš mūsų buto Friko gatvėje Žaliakalnyje. Mama pasakojo, kad prieš tai pas mus buvo atėjęs vokiečių karininkas, kuris pasiūlė tėvui suvokietinti pavardę ir vietoj "Maceinos" pasivadinti "Maceiner" - už tai jis garantavo saugumą ir gerą darbą. Bet tėvas griežtai atsisakė. Tėvas buvo kietas ir principingas žmogus, nekentė nei fašizmo, nei bolševizmo... Grįžęs iš kaimo, jis susirgo, teko gulti į ligoninę operacijai. Jį operavo žymus gydytojas prof. Kuzma. Tėvas puikiai žinojo, kad jam pavojinga grįžti į Kauną. Iš tikrųjų jo ieškojo gestapininkai, kaip nepaklusnaus inteligento, ir rado jį ligoninėje. Galima sakyti, kad prof. Kuzma tėvą išgelbėjo, pasakęs, kad Maceinos būklė labai sunki ir jam nėra vilties išgyventi... Aplinkybės taip susiklostė, kad tėvas, išėjęs iš ligoninės ir dar visai nepasveikęs, turėjo trauktis iš Lietuvos. Jis išėjo iš Kulautuvos pėsčias su keturiais ar penkiais draugais... Pamenu, kad man buvo gaila su juo skirtis, labai norėjau eiti su juo, o jis mane ramino ir žadėjo po metų grįžti. Tada daugelis galvojo, kad tas košmaras greit pasibaigs... Bet košmaras tęsėsi

(mukelta į 6 psl.)

Romualdas Granauskas

ŠVENTO LOZORIAUS DIENA 5 (gali būti dienoraštis)

(atkelta iš 3 psl.)

eidami šieno pjauti vis čiupinėja kišenė savo instrumento mundštuką. Stonys buvo ir vienas rankis, todėl tik tuo helikonu, apsimaunamu per petį, ir tegalėjo groti. Kairioji rankovė visuomet būdavo ikišta į švarko kišenę, ir vienas petys atrodė siauresnis. Visas instrumentuotės partijas Valantiejus, matyt, buvo parsivežęs dar iš Kauno, paties Jonušo rašytas. Vėliau aš juos girdejau grojant ir vestuvėse, ir krikštynose, jų visi maršai buvo nusumeruoti, ir tik jie vieni žinojo, koks numeris ką reiškia. Jie grojo ir "Prezidento", ir "Geležinio vilko", ir Šaulių sąjungos maršus, todėl Valantiejus niekur negalėjo garsiai pasakyti:

- Dabar, vyrai, "Kunigaikščio Kęstučio"!

Todėl sakydavo:

- Dabar, "Du broliukai"... Dabar dvidešimt vieną...

Šiaurės vakarų Lietuva - tai muzikantų kraštas. Pagarsėjusių orkestrų, tokių kaip Valantiejus, per tankiai nebuvo, tačiau apie tuos, kurie tokie buvo, žmonės žinojo keliuose rajonuose. Buvo Salantuose, buvo Skuode, bet tik šiaip sau, o geriausi - tai šatikių ir ylakiškių. Tie jau ir gimdavo, ir mirdavo muzikantais, viename okrestre galėjo groti tėvas ir sūnus, broliai, pusbroliai ir dėdės. Apie Šates - Dapšauskai, apie Ylakius - žinoma, Jonušai. Onelės vyras, kur gyvena Kastelis, buvo Valantiejaus draugas.

Buvo, nes dabar niekas nežinojo, kur jis yra, gal tik pati Onelė ir Valantiejus. Tada į tokius klausimus visuomet atsakydavo: "Dingo per karą". Po tuo dingimu galėjai galvoti ką nori: gal žuvo, gal į Vakarus pasitraukė, gal į mišką išėjo, niekuomet tau niekas aiškiai nepasakys, o tik: "Ką aš galiu žinoti?.. Dingo, ir viskas..."

Kasteliui buvo blogai su aritmetika, o aš niekuomet negalėjau suprasti, kaip toks paprastas ir aiškus mokslas gali kam nesisekti. Onelė sakydavo:

- Tu užėik tankiau, užėik, aš tau bent karštos arbatos puodilėlį įpilsiu, juk tokia tolybė pareiti!

Nors prie tos ramunėlių arbatos daugiau nieko nebūdavo, vis tiek man karštimas, prieš einant į Šauklius, buvo didelis daiktas. Beveik iki pusiaukelės lyg kokią šiltą krosnelę pilvė nešiesi.

Žiemą ir pats Valantiejus su savo muzikantais užeidavo pasišildyti. Jie leisdavo per rankas tokį medinį abrinėlį, zuikio taukais tepdavo lūpas, kad per vėją ar speigą nesuskeldėtų. Eiti reikėdavo toli, kartais į pačius tolimiausius kaimus. Būdavo ir tokių vakarų, ypač kai ilgai degdavo danguje vėjuoti ir raudoni saulėlydžiai, kai į vieną miestelio pusę patraukdavo sribų vora, o į kitą - Valantiejaus muzikantai. Į kurią pusę nuėjo - iš tos rytą ir atgros, jau vežime sėdėdami. Bet būdavo ir taip, kad į tą pačią pusę, sakykim, Šauklių, pasukdavo būrys sribų, kyšodami danguje šautuvais, o iš paskos, tolokai atsiliekę, - Valantiejaus muzikantai, todėl jų mažas graudus būrelis atrodydavo dar mažesnis.

02.03

Onelė, atrodo, mokėjo gerai gydyti visokius nušalimus. Viena vakarą, kai mudu su Kasteliu sprendėm uždavinį, o durys į jės kambarį buvo praviros, Valantiejus atėjo vienas pats, be muzikantų. Tą žiemą laikėsi speigai, kad net tvoros tratėjo. Įlėjęs nusi-movė ausinę kepurę, ir Onelė išgąstingai šūktelėjo:

- Jėzau, o kas tavo ausims?..
- Nušalom. Ar tu beturi tos savo mostelės nuo nušalimo?
- Turėti turiu, bet kame reikėjo taip nušalti?
- Miške.
- Bet kam kepures reikėjo nusimauti?
- Sukišom į trūbas. Nepaleisi dūdų pilnu balsu, tuojau išgirs... Onelė priėjusi uždarė duris, ir daugiau nieko nebegirdėjom. Bet mes, pokario vaikai, buvome numanūs.

02.04

Kiek Valantiejus turėjo vaikų, aš gerai nežinau, sūnų ir dukterį - tikrai, bet jie čia negyveno, viena ausim girdejau, lyg tai Klaipėdoj, lyg Kaune. Ir niekuomet atvažiavusių nesu matęs. Bet gal turėjo ir dar. Kaip per sapną prisimenu, kad Onelė yra sėkusi apie savo vyrą: "išėjo abudu su Valantiejaus Stasiu, išėjo ir išėjo..."

Pirmaisiais metais nušautus partizanų pamesdavo miestelio aikštę po užkandinę ir krautuvės langais, kur daugiausia vaikštoto žmoniu. Jie ten gulėdavo po kelias dienas, o žiemą - net savaitę. Dieną aikštėj nesimatydavo jokio sargybinio, gal jis sėdėdavo užkandinėj ir sekdamas per langą, bet naktį - tikrai. Man, ateinančiam į mokyklą nuo Šauklių pusės, pro ten vaikščioti nebuvo jokio reikalo, tačiau kitiems, kurie gyveno vidury miestelio ar Skuodo, Šačių gatvės, reikėdavo praeiti kiekvieną rytą ir atgal sugrįžti. Klasės mergaitės ateidavo išbalusios, net pačios gabiausios diktantuose pridarydavo daugybę klaidų, jei tik apskritai galėdavo nulaikyti plunksnakotį, arba, sakysim, tylu, ramu, mokytojas kažką aiškina prie lentos - o ta staiga kad kris kniūbs-čia ant suolo, kad paleis verkti!..

- Išeik, - priėjęs ramindavo mokytojas, niekada neklausdamas priežasties, - išeik, pavaikščiok, pavaikščiok...

(bus daugiau)

Apie Lietuvos filosofiją - angliškai

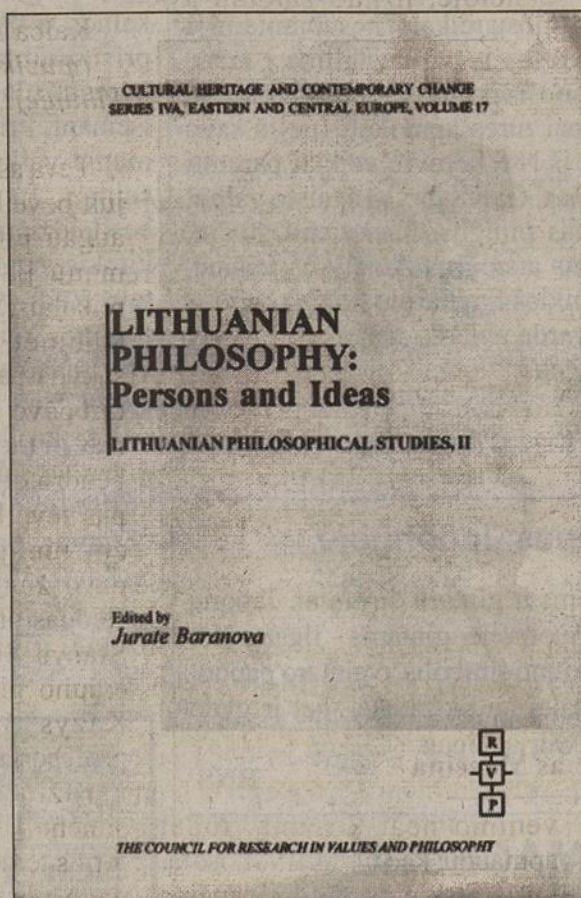
Jūratė BARANOVA

Lietuva neišgarsėjo pasaulyje kaip filosofų kraštas. Kaip pastebėjo Arvydas Šliogeris, filosofavimas nėra būdingas lietuvių mentalitetui. Lietuviai daugiau žiūri į žemę nei į dangų. Tačiau autentiškos filosofijos problema ne vien lietuvių rūpestis. Ta pati problema iškiltų ir kitoms tautoms, jei jos tą problemą sau keltų ir spęstų. Tačiau, kad suvoktume, kur esame, reikėtų save pamatyti šiek tiek iš toliau. Tokiu bandymu galima laikyti 2000 metais Washington D.C. išleistą knygą *Lithuanian Philosophy: Persons and Ideas. Lithuanian Philosophical Studies, II*, (red. Jūratė Baranova). Knygą redagavo ir leido Washingtono katalikiškojo universiteto profesorius George McLean, kurio misionieriška leidėjiška veikla kelia pagarbą ir susižavėjimą. Profesorius aktyvina ne tik Rytų ir Centrinės Europos mastytojus, skatindamas juos pristatyti savo tyrimų rezultatus angliškai. Jo leidžiamų knygų serijos apima Afrikos, Azijos, Lotynų Amerikos regionus. Profesorius pats domisi vertybių problema ir moraliniu ugdymu. Jo išleistų knygų pasaulis - tai nauja suvienyta visata, kur galima rasti ir šiuolaikinę

Kinijos filosofiją, ir Pakistano, ir Filipinų, ir islamo mastytojus. Nuskambėjo čia ir lietuvių filosofų balsas. Sudarytojai rengiant knygą aktyviai talkino Zilvinas Beliauskas, kuris, šiame leidinyje paskelbė straipsnį apie žymų lietuvių išeivijos filosofą semiotiką Algirdą Julijų Greimą.

Skaitytojui nieko nežinančiam apie mūsų kraštą pateikiami pagrindiniai Lietuvos geografijos ir istorijos faktai. Trumpa A. Bumblausko informacija primena, jog Lietuva - Europos centras. E. Gudavičiaus „blyksniuose“ apie Lietuvos istoriją sakoma, kad lietuviai - pastutiniai atvykėliai į vakarų civilizacijos lopšį. G. Beresnevičius gvildena lietuvių mitologijos, V. Berenis - mesianistinio mentaliteto ypatybes. Išsamiai Lietuvos filosofijos raidą tarpukario universitetuose

išanalizavo R. Plečkaitis. Profesorius, beje, tyrė ir pirmųjų filosofinių studijų Lietuvoje pradžią. Jo duomenimis filosofija buvo pradėta dėstyti Vilniaus jėzuitų kolegijoje 1571 metais. Kroatas profesorius (vėliau miręs nuo maro) T. Zdelaricius įvedė logikos kursą. Knygoje pristatomas visas

tarpukario Lietuvos filosofijos „aukso žiedas“. V. Bagdonavičius rašo apie vieną charakteristiškiausių filosofinių figūrų - Vydūną, A. Sverdiolą - apie S. Šalkauskį, R. Tumėnaitę - apie A. Maceiną ir J. Girmū,

L. Anilionytę ir A. Lozuraitis - apie V. Sezemaną. Neužmiršti lieka ir, galbūt, mažiau žinomi filosofai. A. Poška nagrinėja F. Kemešio socialinę filosofiją, A. Samalavičius - J. Lindės-Dobilo „atvejį“. Šiuolaikinei Lietuvos filosofijos būklei aptarti pateikiamas kažkada Šviesos-Santaros konferencijoje daug diskusijų sukėlusio A. Šliogerio pranešimo pagrindų parašytas straipsnis: „Lietuvių filosofinė mintis tarp Rytų ir Vakarų“, kuriame gvildinama jau mirusio profesorius Eugenijaus Meškausko fenomenas. R. Tamošaitis knygoje spausdina bene pirmąją paties A. Šliogerio filosofinio diskurso analizę. M. P. Šaulauskas svarsto platesnes komunikacijos tarp Lietuvos filosofinės kultūros ir Vakarų tradicijos galimybes. L. Donskis publikuoja išeivijos sociologo ir civilizacijos teoretiko V. Kavolio socialinės ir kultūrinės kritikos tyrimą.

Ši trijų šimtų puslapių knyga, be abejo, iki galo neaprepia visos Lietuvos filosofinės panoramos. Rašydama įvadą, sudarytoja bandė kiek galima šį nepilnumą išlyginti ir atsiprašydama tų, kurie liko nepasitebėti, ir kiek tik galima suminėdama visus, kurie priklauso „Lietuvos filosofų“ šeimai. Sudarytoja prisiminė jau mirusius savo dėstytojus, kurie pirmieji ruošė filosofijos specialistus Vilniaus universitete - K. Rikėvičiūtę (1922-1984), J. V.

Vinciūną (1929-1979), J. Repšį (1930-1976). Nebuvo pamiršti pirmieji daug diskusijų sukėlę A. Jokubaičio straipsniai apie Lietuvos filosofiją ir jos ypatybes. Pastebėtos ženklausios pastarųjų metų filosofinės publikacijos - Z. Norkaus knyga *Istorika* (Z. Norkus 2000 metais vokiškai Vokietijoje vėl išleido knygą *Max Weber und Rational Choice*) bei A. Sverdiolo *Steigtis ir sauga*.

Neliko pamiršti ir kultūrinių žurnalų redaktoriai (B. Savukynas, V. Rubavičius, S. Žukas, A. Gailius, V. Ališauskas), kurie savo iniciatyva skatino ir skatina filosofinių publikacijų plėtrą, ir tie, kurie palikę akademinę filosofiją išėjo į politiką, o po to vėl grįžo arba negrįžo (A. Juozaitis, V. Radžvilas, R. Pavilionis, B. Kuzmickas, B. Genzelis, J. Karosas, R. Ozolas, G. Jurkūnaitė, M. Laurinkus, Ž. Jackūnas, L. Jekentaite). Paminėtas taip pat nuolatos Lietuvos filosofinėje kultūroje dalyvaujantis Ohio universiteto (JAV) profesorius Algis Mickūnas, psichologas A. Paškus, politikos analitikas K. Girmius, W. James palikimo tyrinėtojas K. Skrupskelis. Paminėti taip pat E. Lėvinas ir A. Lingis, kuriuos su Lietuvos filosofija sieja, galbūt, pavardžių galinių bendrumas.

Tai buvo pirmas bandymas aptarti Lietuvos filosofinį gyvenimą angliškai. Tikėsimės - ne paskutinis.

Josef Czechowicz (1817 arba 1819-1888)

Tai vienas garsiausių Vilniaus fotografų, Prancūzijos Fotografų draugijos narys (1876-1885). Czechowicz atvyko į Vilnių jau būdamas patyrusiu fotografu. Netrukus po to jis gavo generalgubernatoriaus leidimą fotografuoti Vilniuje ir visame Šiaurės Vakarų krašte. 1876-1888 m. Czechowicz savo namuose Vilniuje Botanikos gatvėje buvo atidaręs savo foto studiją. Jis buvo išgarsėjęs ir kaip puikus portretistas, tačiau šio žanro nemėgo. Fotografą viliojo gatvės, aikštės, miesto pakraščiai. Czechowicz savo kūrybingiausiuoju laikotarpiu (1871-1881) fotografavo Vilnių, istorinius paminklus ir aplinkinius rajonus. Jis buvo vienas pirmųjų fotografavęs bažnyčių ir rūmų interjerus; kaip naujos eros įkvėpėjas įamžinant Vilniaus architektūrą, jis surinko apie 200 Vilniaus bei jo apylinkių fotografijų. Czechowicziaus fotoalbumai buvo išleisti dar jam tebesant gyvam.

Josef Czechowicz buvo pirmasis Vilniaus fotografas profesionalas pripažintas už Lietuvos ribų. Jo darbai buvo apdo-

Josef Czechowicz

vanoti sidabro medaliu Maskvoje vykusiose Rusijos imperijos Mokslo mylėtojų, Antropologijos ir Etnografijos draugijos parodoje 1872 m. bei Rusijos Pramonės ir Meno draugijos parodoje 1882 m. Jo fotografijos buvo pristatytos 1876 m. XIII-oje Prancūzijos Fotografų draugijos parodoje; 1878 m. Pasaulinėje parodoje, o 1992-1993 Paryžiuje parodoje, pavadintoje *La Lituanie au tournant du siècle - Photographies de 1870 a 1930*.

Lietuvos kryždirbystė įtraukiama į UNESCO paveldo sąrašą

Rugpjūčio 21 d. Vilniuje Lietuvos ambasadorė prie UNESCO Ugnė Karvelis Lietuvos kultūros ministrei Romai Dovydenienei įteikė dokumentą, liudijantį Lietuvos kryždirbystės įtraukimą į UNESCO žmonijos žodinio ir nematerialaus paveldo sąrašą. Pernai lapkritį į Pasaulio paveldo sąrašą, greta kitų pasaulinės reikšmės gamtos ir kultūros objektų, buvo įtraukta ir Kuršių nerija. Pasak Kultūros ministerijos pranešimo spaudai, tradiciniai lietuviški kryžiai - tai unikalūs statiniai, jungiantys architektūros formas, skulptūrą, geležinius kalvių dirbinius, kartais primityvią tapybą,

Tarp panašių kaimyninių katalikiškų šalių paminklų jie išsiskiria kur kas sudėtingesne, įvairesne, labiau išvystyta menine forma. Paminklų sudėtinės dalys - geležinės paminklų viršūnės, dar vadinamos ornamentais kryžiais, o ypač įvairių sužetų medinės skulptūros - laikomos vertingiausiu lietuvių liaudies meno palikimu, įkvėpusiu ne vieną žymų 20 amžiaus lietuvių dailininką. Šiandien kryždirbystė tebėra išlikusi gyva, tradiciniu būdu perduodama liaudies meno šaka. Paminklus kuriantys meistrai - kryždirbiai yra savamoksliai.

BNS

J. Czechowicz. Rotušė Vilniuje (1873 m.)

J. Czechowicz. Didžioji gatvė. (1873 m.)

- Lietuvos dailės muziejaus Vilniaus paveikslų galerijoje atidaryta paroda „Šiuolaikiniai dailieji Japonijos amatai“. Tai - Japonijos fondo kilnojamoji paroda, kuria Lietuvoje rūpinasi Japonijos ambasados informacijos ir kultūros centras kartu su Lietuvos dailės muziejumi. Nuo Japonijos ambasados Vilniuje įkūrimo 1997 m., į Lietuvą, kasmet atsiunčiama po vieną Japonijos fondo pasiūlytą kilnojamąją parodą. Šiais metais Japonijos fondo, pristatomoje Tokijo nacionalinio muziejaus dailiųjų amatų parodoje - 64 darbai iš molio, stiklo, medžio ir metalo. Tokio muziejinių teigimu, nuosekliai perimdami ir tobulindami kitų šalių, pirmiausia Kinijos ir Korėjos, patirtį, japonų amatininkai ilgainiui suformavo unikalią, rafinuotą meninę tradiciją.

- Anglijos menininkas Ervin Vurn rengiasi atidaryti fotografijų parodą, kurios dalyviu gali tapti kas tik panorėjęs. Vienintelė projekto sąlyga - turėti mobilųjį telefoną. Norintieji dalyvauti projekte gali parašyti menininkui elektroniniu paštu camilla@photo-net.org.uk ir nurodyti savo mobiliojo telefono numerį, taip pat šalies kodą. Paskui pats Ervin Vurn jums SMS pagalba išsiuntinė instrukcijas. To darbo rezultatus bus galima pamatyti parodoje, kuri veiks Londone nuo 2001 gruodžio iki 2002 sausio. Menininkas kol kas neaiškina, ką nurodys instrukcijose. Žinoma tik tai, kad bus gauta daugybė įdomių nuotraukų. E. Vurno tikslas ne tik surengti fotoparodą, bet ir patikrinti mobiliojo ryšio operatorių darbą visame pasaulyje.

- Vilniaus Lenkų meno galerijoje „Znad Willi“ atidaryta Silvijos Drebeckaitės tapybos ir mozaikos bei Stanislovo Giedraičio skulptūrų paroda. S. Drebeckaitė baigė freskos ir mozaikos studijas Vilniaus dailės institute (dabar - Dailės akademija). Dailininkė tapo freskas, paveikslus, kuria mozaikas ir vitražus. Yra surengusi tapybos parodas Lenkijoje, Švedijoje, tris autorines ekspozicijas Vilniuje. S. Drebeckaitės paveikslų nuolat galima pamatyti sostinėse. „Dailės“ salone, galerijoje „Vilnius ir dailė“, viešbutyje „Villon“. Skulptorius S. Giedraitis yra dirbęs „Ažuolo“ imonėje raižčių kalėju-akmentasiu, Kauno restauracinių dirbtuvių skulptoriumi restauratoriumi, o dabar yra laisvas kūrėjas. Nuo 1978 metų dalyvauja įvairiose parodose Lietuvoje ir užsienyje. Abiejų menininkų darbų paroda „Znad Willi“ galerijoje veiks iki rugpjūčio 17 dienų.

- Lietuvos agentūra „Factum“ į Lietuvos rekordų knygos Meno skyrių įrašė naują rekordą. Daugiausiai metų dainavusiu duetu pripažintas rugpjūčio 12 d. Kaune baigiantis šios vasaros gastroles Nelės (Nelly) Paltinienės ir Eugenijaus Ivanausko duetas. Kaip duetas jie nuo 1967 m. iki 1982 m. ir nuo 1993 iki šiol kartu koncertavo ir tebekoncertuoja Lietuvoje bei užsienyje.

Šraitytojai rašo "Darbininkui"

Teisybė tėvų pranciškonų pusėje

Su įdomumu seku New Yorko kultūros Židinio bylos aprašymus. Tėvai pranciškonai išsamiai ir aiškiai bylos eigos informaciją aprašė "Darbininke" ir kituose laikraščiuose. Nėra jokios abejonės, kad tėvai pranciškonai pasielgė teisingai pagal Amerikos teismo įstatymus ir pagal sutartį su New Yorko lietuviais.

Tiesiog "akis bado" ("Drauge" 8-24-01) tilpusios "naujienos" apie New Yorko kultūros Židinį. Tuo pačiu, mane visiškai įtikino Algimanto Gečio straipsnyje, "Būtina tartis Kultūros Židinio New Yorko klausimu", kad tėvai pranciškonai tikrai pasielgė teisingai. A. G. rašo: "Prieš 27-rius metus pasirašyto Dedikacijos akto žodžiai, jog lietuviai pranciškonai ir didžiojo New Yorko lietuviai bendrom pastangom ir aukom pastatydintą Lietuvių kultūros Židinį skiria nepriklausomai Lietuvai ir lietuvių tautai".

Tai aiškiai įrodo, kad tėvai pranciškonai savo sutartį be jokių priekaištų išlaikė. Ne taip, kaip kiti išeiviai, savose organizacijose žadėję pinigų skirti laisvai Lietuvai, juos pasiskyrė sau - negarbiai sulaužę savo pačių duotus pažadus. Gal visi sutiksime, kad Lietuva jau yra nepriklausoma. Keista, kad NY Kultūros Židinio taryba užvedusi bylą joje nedalyvavo, todėl ir "užsidirbo" pinigine teismo pabaudą. Dėl to, aišku, tėvai pranciškonai yra visiškai nekalti.

KŽ teismo byla įdomi, nes man priminė JAV LB užvestą ir beveik keturis metus trukusią bylą prieš Clevelande esantį Federalinės valdžios pastatą - Lithuanian Center Inc. - "Lietuvių Sodybą" ir jos patikėtinius, norėdami sužinoti jos priklausomybę. Taip, kaip ir KŽ ši byla buvo pagrįsta šmeižtais ir melu. JAV LB nenorėdami eiti prieš teisę, greičiausiai bijodama jo galutinio sprendimo, net teisėjui melavo, kad jau būk tai susitaikę ir bylos eigą nutraukę. Kai tuo metu advokatai, pagal JAV LB nurodymus, vedė bylą tarp savęs dar 9 mėnesius. Ji buvo naudinga tik advokatams, kuriems išleista apie 700,000.00 dol., kurie galėjo ir turėjo būti panaudoti Lietuvos vargšams. Tik pagalvokime, JAV LB dar drįsta prašyti vėl iš mūsų pinigų 50 metų veiklos minėjimui.

Daugelis pasipiktinę, A. G. straipsnyje šiuo teiginiu: "tuometinė JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė laišku kreipėsi į tėvų pranciškonų vienuolyno viršininką Tėvą Prancišką Giedgaudą" (...) "Ji prašė tėvų pranciškonų" (...) "su gera valia, be ambicijų, be asmeniškumų išspręsti šią didelę problemą lietuviškoje veikloje..."

Norėję paklausti R. Narušienės, kodėl ji pati nepritaikė savo pamokymo tėvams pranciškonams, jos pačios užvestoje byloje prieš Lithuanian Center Inc. "Lietuvių Sodybos" patikėtinius? Tuomet, R. Narušienė, pati, viešuoje JAV LB susirinkimuose šmeižė nekaltus žmones. Teismo apklausinėjama prisipažino, kad tai buvo tik "rumors". Klausimas, ar R. Narušienė iš viso, žino, kas yra "gera valia"?

R. Narušienės veikimo būdas JAV LB-nėje, su pagrindu sukelia rūpestį ir A. Balašaitienės (8-24-01 "Drauge") rašinyje: "Ką reiškia priklausyti Lietuvių Bendruomenei?" Ji rašo: "Tai jau yra gan aktualus klausimas, nes vienos organizacijos vadovybė ir nariai tvirtina, jog įstojimas į Lietuvių Bendruomenę pažeis tos organizacijos savarankiškumą, gal net egzistenciją".

Ačiū Dievui, kad dar turime galvojančių ir atviromis akimis matančių žmonių. Tuo turėtume susirūpinti visi lietuviai, kol dar ne per vėlu tvarkyti savo reikalus. Atsiminkime pasakymą: "Blogis tik todėl egzistuoja, kad neatsiranda gerų žmonių, kurie prieš jį kovotų".

Calls to LITHUANIA
from 20.9¢/min
Great rates to the rest of the world - any day, any time.
Long Distance Post
1-800-449-0445
www.lipost.com

VILTIS - Hope
LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.
368 West Broadway, Boston, MA 02127.
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

SEPTEMBER PICK-UP SCHEDULE

Sept. 21	Lowell, MA	12 - 1 pm
Sept. 21	Lawrence, MA	2 - 3 pm
Sept. 21	Nashua, NH	4 - 5 pm
Sept. 22	Worcester, MA	12 - 3 pm
Sept. 23	Hartford, CT	9:30 - 11 am
Sept. 23	Waterbury, CT	11:30 am - 1 pm
Sept. 26	Putnam, CT	1 - 2 pm
Sept. 26	Providence, RI	4 - 5:30 pm
Sept. 28	Albany, NY	7 - 8 pm
Sept. 29	Binhampton, NY	9 - 10 am
Sept. 29	Scranton, PA	12 - 2 pm
Sept. 29	Frankville, PA	5 - 6 pm
Sept. 30	Washington, DC	2 - 4 pm
Sept. 30	Brooklyn, NY	1 - 3 pm
Sept. 30	Bridgeport, CT	7 - 8:00 pm

Container leaves for Lithuania Oct. 2, 2001

Nebūtų nuostabu sužinojus, kad JAV LB-ės suagituoti ir naujieji ateiviai ("Drauge", 8-24-01, Laiškai ir nuomonės skyriuje) "savo pažemių pamokslą išpila" ant tėvų pranciškonų.

Stebėtina žmonių stoka bendros nuovokos. Net ir po to, kai tėvai pranciškonai aiškiai aprašė KŽ reikalą. KŽ tarybai pirmiausiai užvedus bylą ir jos eigoje nedalyvavus, tik dabar prašo susitarimo, kaip jau teismo galutinis sprendimas padarytas ir "šaukštai po pietų".

Ar galime pasiguosti lietuviška patarle, kuri sako: "Nėra to blogo, kuris neišeitų į gera", jeigu iš klaidų galėtume ką nors pasimokyti. Yra labai svarbu mums visiems suprasti; kai Amerikos teismuose yra užvedama byla, tai visa kontrolė, be išimčių, yra atiduodama į kitų, svetimų žmonių rankas. Jiems mūsų reikalai nesuprantami ir visiškai nerūpi, jie turi savus interesus ir net neišgina ir mūsų problemas. Tikri laimėtojai teismo reikaluose yra advokatai. Suprantama, kad tėvai pranciškonai turės apmokėti (ne iš savo valios pakviestiems) advokatams, iš NY lietuvių veiklai paremti žadėtų pinigų, ir tai bus jų praradimas. Gi KŽ taryba švaisto galbūt kitiems tikslams žmonių suaukotus pinigus. Kiekvieno atveju, nesvarbu kas tai būtų, lietuviams atsidūrus Amerikos teisme, jau yra didelis pralaimėjimas, kenkias savitarpio santykiams ir užsipelnant pažeminimą ir blogą vardą amerikiečių akyse.

Ar yra vaistų nuo kveruliantų ligos?

Su gilia pagarba:

Dana Čipkienė

Lietuviškas restoranas Japonijoje

Japonijos Kuji mieste netrukus duris atvers lietuviškų patiekalų restoranas. Jame dirbs ir dvi virėjos iš Klaipėdos. Kuji rudenį vyks lietuviškų prekių mugė, joje nemažai vietos už-

ims ir gintaro dirbiniai. Japonų nuomone, gintaras - ilgaamžiškumo simbolis, o gintaro papuošalai ne tik puošia, bet ir gydo įvairias ligas.

BNS

ANTANAS MACEINA savo artimųjų prisiminimuose

(atkelta iš 4 psl.)

ilgai, taip ilgai, kad ir mes, jo vaikai, suspėjome pasenti... Mano atmintyje tėvas liko kaip labai griežtas, net užsispyręs, labai principingas, reiklus, be galo darbštus, atkakliai siekiantis savo tikslo žmogus. Įvertinti jį kaip filosofą man sunku. Manau, kad jis yra aukšto lygio filosofas, nors kartais man atrodo, kad jis pernelyg dogmatiškas, nelankstus. Manau, kad krikščioniškos rėmų jį labai apribojo. Turiu prisipažinti, kad išvis katalikiškoji filosofija man nėra ar-

tima - man, kaip meno žmogui, daugiau prie širdies jo poezija, kuri mane labai jaudina ir nurodo, kad tėvas nebuvo toks šaltas, kaip gali pasirodyti kitiems. Poezijoje jis be galo jautrus, - juk žmogaus siela poezijoje atsiskleidžia, kaip niekur kitur. Man labai gaila, kad jis parašė nedaug eilėraščių...

Kalba Saulius Maceina
(gydytojas, gyvena ir dirba Vilniuje)

Apie tėvą man apskritai sun-

RigaVen Travel, Inc.
We provide complete Travel Services
VACATIONS - TOURS - CRUISES
WITH PERSONAL RECOMMENDATIONS
and always competitive fares to
RIGA -- TALLIN -- VILNIUS
with **FINNAIR**
LUFTHANSA - SAS
OR OTHER CARRIERS
Call for Details
INESE ZAKIS
136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706
Tel. 631-665-4455 Fax 631-665-6164
1-800-291-8311
E-mail: RigaVen@worldnet.att.net
web site: www.rigaven.com

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
Lietuvių įsteigto ir vadovaujamo
SCHUYLER SAVINGS BANK
24 Davis Ave.
Kearny, New Jersey 07032

Bankas svenčia 75-kerių metų sukaktį!
Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant:
* Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA
* Čekių sąskaitas - asmeniškas ir komercines
* Paskolas - namų, namų remonto
Home Equity ir automobilių
* ATM nauja mašina ir kortelės
* Išsiginėjusių pinigų deponavimą
Patogios darbo valandos,
pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos
Kalbame lietuviškai.
Mūsų telefonai: (201) 991-0001
arba skambinkite mums nemokamai:
1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

ku kalbėti. Sunku todėl, kad visada nešiojau gilią nuoskaudą, kam jis mus paliko. Vaikystės prisiminimų beveik neišliko, nes kai tėvas pasitraukė iš Lietuvos, man buvo tik ketveri metai. Atmintyje tėra likę tik keletas nuotrupų - tėvas neša mane į antrą aukštą, kur buvo mūsų vaikų miegamasis, seka pasaką apie kiškį policininką, veža rogutėmis nuo Parodu kalno... Ir tik vienas labai ryškus prisiminimas - paskutinis vakaras Kulautuvoje prieš jam išeinant. Prisimenu juos abu su mama vaikstant ratu apie bašėną... Jų veidai rausvi nuo besileidžiančios saulės ir visai kitokie, negu visada. Aš supratau, kad vyksta kažkas neįprasta... Apie tėvą namuose buvo visą laiką kalbama, buvo kalbama, kad tėvas pabėgo nuo bolševikų. Mama net sugalvojo maldą, kurią mes kas vakarą kalbėdavome, sakydami: "Dieve, padaryk taip, kad bolševikai išeitų iš Lietuvos ir visų kraštų, kuriuos jie turi užėmę, ir kad Tėytis greičiau

sugrįžtų"... Tai buvo mūsų kasdieninė vakarinė malda... Mama labai tikėjo, kad tas siaubas, kuriame mes gyvenome, greitai pasibaigs ir tėvas sugrįš. Bet mamos svajonėms nebuvo lemta išsipildyti... Koks buvo tėvas? Manau, kad jį nuolat draskė vidiniai prieštaravimai, jis plėšėsi tarp šeimos ir savo užsibrėžto tikslo. Jis pasirinko tokį kelią, kurį turėjo nueiti vienas, o šeima jam lyg ir buvo savotiška kliūtis. Būdamas neryžtingas šiuo atžvilgiu, jis iš pat pradžių nesugebėjo sutvarkyti savo buities. Todėl ir sužlugo jo jaunystės idealas - kartu su mama eiti vienu keliu. Taip šiame pasaulyje nebūna, kiekvieno žmogaus kelias (jei jis jį turi) yra tik jo paties kelias, bendrų kelių nebūna. Vėliau tai suprato ir tėvas ir apie tai užsiminė viename iš savo laišku. Vertinu tėvą kaip filosofą, gailiuose jo ir sunkiai atleidžiu - nors ir suprantu, kad jis labai dramatiško likimo žmogus...

Parengė Tatjana Maceinienė

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS
New York-Vilnius-New York \$498r.t.
One way to Vilnius \$379

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707
Restrictions apply

LIETUVA 2001
Pigiausios kainos skrydžiams į VILNIŲ vasarą iš New Yorko, Chicagos, Los Angeles, Detroito, Clevelando, Floridos ir kitų JAV miestų Finnair ir kitomis oro linijomis.

- Mašinų rezervacijos Vilniuje
- Viešbučiai
- 9 ir 14 dienų kelionės po Lietuvą

Vytis Travel
40-24 235 St.
Douglaston, NY 11363
Tel: 718-423-6161
800-778-9847
Fax: 718-423-3979
E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.
800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851
Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ
Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION
SEPTEMBER PICK-UP SCHEDULE

September 20	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
September 21	Philadelphia, PA	11-12 noon
(at Lithuanian Music Hall on Allegheny Ave.)		
September 22	Brooklyn, NY	12-1 pm
September 24	Putnam, Ct	2-4 pm

For more information please call:
1- 888-615-2148 or 1-888-205-8851

AUKSČIAI FOUNDATION FOR AGRICULTURAL AND FOREST DEVELOPMENT

PADĖKA

Mūsų rėmėjams kurie 1998 - 2001 metų laikotarpyje atsiliepė į prašymus padėti Lietuvoje kuriamam tyrimų, mokymų ir parodomajam projektui skirtam smulkiesiems Lietuvos ūkininkams gelbėti sugrįžti į normalų gyvenimą bei pasekmingiau konkuruoti modernioje laisvojo pasaulio prekybos rinkoje. Didelis ačiū priklauso:

MECENATAMS (dovanojusiems \$100.000+):

Poniai Gražina Liautaud, Mr. & Mrs. George & Joann Dierssen, ponams Vytautui J. & Vaidai Šliupams

LABDARIAMS (\$10.000 - \$99.999):

Ponams Alexander & Stasei Wessey (Vasilauskams), Šiaulių rajono administracijai, Mr. & Mrs. Lawrence D. & Suzette Clement, Lietuvos Žemės Ūkio Ministerijai.

IKURĖJAMS (\$5.000 - \$9.999):

Ponams R. & B. Paulsen Foundation, prof. dr. Calvin & Kitty Qualset, Mr. & Mrs. Leland & Theresa Ruth, Mr. John Chiles, Kestuciui J. & Lelijai Šliupams.

GLOBĖJAMS (\$1.000 - \$4.999):

Ponams Ignui Kauneliui, Vytautui V. Lapatinui, Lee Ruth and Associates, Lietuvių Fondai, Lithuanian Citizens' Soc. of Western Pennsylvania, D. Malinauskai, Omaha Sister Cities Association, Algii & Angelei Raulinaičiams, Tautos Fondai Kanadoje, Vidai Tumasonienei, DDS, dr. Jonui & Joanai Valačiams, Antanui & Viktorijai Valavičiams, Eugenijui & Irenai Vilksams, Mrs. Heather E. White, White Knight Fund.

AUKOTOJAMS (\$500 - \$999):

Ponams T. Bogušas, Mrs T. Garieff, dr. E. Gedvilis, Gary Hartman, PhD, Vi. Kavaliauskui, Millbrae Rotary Club, Gr. Natkevičienė, Mr. & Mrs. S. Sulams.

RĖMĖJAMS (iki \$500):

Ponams P. Anderson, A. Backer, J.V. Bikulcius, L. & F. Brown III, Baltic Americans of No. California, dr. F. Boyle, A. Balbata, P. Burns, D. Lukienė, R. Cerkelūnienė, C. Dreyer, E. Gasparaičiui, J. Fraser, A. Garolui, kun. dr. E. Gerulius, J. R. Hess, dr. N. Gemell, Alg. Gustaičiui, A. & V. Kačinskams, A. Jankūnui, D. Janutienė, G. Kenter, D. Kojelis, A. & A. Kudirkams, PhD, V. Kupčiūnui, D. Kvederui, V. Lenkaitis, J. Lubinsky, A. Lynch, L. Mažeika, P. Manzar, S. Matul, PhD, R. Matulionis, PhD, V. Motušis, R. Nakonecznai, K. Otero, H. Petkienė, D. Petrauskaitė, R. Rakutis, dr. R. Povilaičiui, J. Rukšeniui, M. Rexroad, San Francisco Lithuanian-Americans, F. Sharon, Lithuanians of Seattle, WA, L. Siemaitis, D. Rushing, Hon. Anicetui Simučiui, E. Taggart, B. Tirval, J. Vazbiui, J. Weiss, A. Veličkai, Č. Venclovui, L. Žaguniui, J. G. Zonn, A. Žalpiui, J. R. Zane, K. Žolynams, S. P. Zuriui

MEMORIALAI (nepriklausomai nuo aukos vertės):

Agronomui Jurgiui Gudakiui; Donatui Šatui; dr. Vaclovui Tumasoniui ir Walter Urnikui atminti;

Dekojame mūsų Garbės Globėjams: poniai Almai Adamkieni, Lietuvos Respublikos Prezidento žmonai, Vilniuje, prof. Emeritus Czesław Miłosz, Nobelio Literatūros Premijos Laureatui, Berkeley, CA USA, ir dr. Algirdui Avizienii, Pirmajam Vytautas Magnus Universiteto Rektoriui, Kaune ir UCLA, CA, USA

Dekingi:

Auksčiai Foundation Direktorių Tarybos nariai: Pirmininkas Vytautas J. Šliupas, PE, Burlingame, CA; Vice President & Director of Programs Lawrence D. Clement, University of Calif. Cooperative Extension, DANR, Davis, CA; Vice President & Director of International Relations Prof. Dr. Calvin O. Qualset, Genetic Resource Center, University of Calif., Davis, CA; Secretary Leland H. Ruth, President Lee Ruth & Assoc., Sacramento, CA; Vice President & Director for Educational Exchanges and Treasurer John Chiles, Campbell Soup Research and Development, Yolo County, CA;

Garbės Direktoriai: Dr. Edvardas Gedvilas, Agronomas, Kuršėnai; Prof. Habil. Dr. Leonas Kadžius, Dotnuva-Akademija; Vidas Kavaliauskas, Miškininkas, Kuršėnai-Auksčiai; Darius Malinauskas, Generalinis Direktorius UAB Nutrilita, Šiauliai; Prof. Gary Hartman, Ph.D., S.W. Texas State Univ., San Marcos, TX.

The Auksčiai Foundation (Ne pelno organizacija, aukos nurašomos nuo JAV valstybinių mokesčių)

2907 Frontera Way, Tel. (650) 692-6856
Burlingame, CA 94010 U.S.A. e-mail: slupasvyt@earthlink.net

Internetinė Svetainė (Website) - <http://home.earthlink.net/~slupasvyt/auksčiai.htm>

8/201

Štai kaip kyla Auksčių ūkis (iš V. J. Šliūpo asmeninio albumo)

Svečių namas Auksčiuose (iš V. J. Šliūpo asmeninio albumo)

JAV tragedija, kurios neumirš visas pasaulis

(atkelta iš 1 psl.)

televizijos ekranuose stebėdama, kaip žmonės bėga iš katastrofų vietų. Vienu metu milžiniški dangoraižiai, stovėję Manhatteno pietuose, žiūrovų akyse sugriuvo kaip kortų namelis, o virš miesto pakilo didžiulis dulkių ir dūmų debesis.

Teroro aktai pasmerkti

Pasaulio vadovai pasmerkė šiuos neregėtus teroro aktus. Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder atakas pavadino "karu paskelbimu visam civilizuotam pasauliui".

Išpuoliai, kurie buvo įvykdyti pagrobęs keturis civilinius lėktuvus - du iš Bostono, vieną iš Newarko ir vieną iš Dulles oro uosto netoli Washingtono, paralyžiavo visos šalies gyvenimą, o didžiuosius Amerikos centrus pavertė gūždžiais miestais vaiduokliais.

Visos šalies fondų biržos buvo uždarytos, milijonai tarnautojų išsiųsti namo. Priimtas precedento neturintis sprendimas visose Jungtinėse Valstijose sustabdyti visus komercinius skrydžius ir uždaryti visus oro uostus. Pirmą kartą nuo 1944 metų birželio 6 dienos, kai sąjungininkai nusileido Normandijoje, buvo atšauktos aukščiausiosios lygos beisbolo rungtynės.

Krizė prasidėjo kelios minutės prieš 9 val. ryto, kai pirmasis lėktuvas įsirežė į šiaurinį Pasaulio prekybos centro dangoraižį New Yorko finansinio rajono širdyje ir netoli jo viršūnės paliko didžiulę žiojėjančią skylę.

Antrasis lėktuvas tiesiai į pietinį dangoraižį "dvynį" įsirežė po 15 minučių, o dar po kelių minučių atėjo pranešimai apie trečiąjį kamikadzių išpuolį prieš Pentagoną, esantį Šiaurės Virginijoje prie pat Washingtono, už Potomac upės. Pentagoną taip pat apėmė gaisras.

Tada įvyko visų siaubingiausias dalykas - Pasaulio prekybos centro dangoraižiai su didžiuliu trenksmu vienas po kito sugriuvo, sukeldami milžiniškus dūmų, ugnies bei metalo nuolaužų kamuoliuos.

1975 metais labai iškilmingai atidaryti dangoraižiai kurį laiką buvo aukščiausi pasaulio pastatai, bet netrukus juos viršijo Searso dangoraižis Chicagoje. Pasaulio prekybos centras kartu su Laisvės statula ir dangoraižiu "Empire State Building" buvo įžymiausi New Yorko simboliai.

Nežinodama, ar rengiama daugiau išpuolių, valdžia evakavo žmones iš tokių objektų, kaip Baltieji rūmai, Pentagonas, Kapitolijus, Izdo rūmai, Sears dangoraižis ir Disney Land.

Tai buvo didžiausias išpuolis Amerikos teritorijoje nuo 1941-ųjų gruodžio 7-osios, kai japonų karo lėktuvai subombardavo JAV laivyną Pearl Harbore. Tada žuvo 2,280 kareivių bei 68 civiliai gyventojai, o Jungtinės Valstijos dėl šio užpuolimo įsitraukė į Antrąjį pasaulinį karą.

Pagrobtuose lėktuvuose - 266 žmonės

Valdžia pranešė, kad keturiuose pagrobtuose lėktuvuose, kurių du įsirežė į dangoraižius New Yorke, trečiasis - į Pentagoną Washingtono, o ketvirtasis sudužo miškingoje vietovėje netoli Pitsburgo Pensilvanijoje, buvo mažiau - 266 žmonės.

"Pažiūrėjau laukan ir pasmačiau, kad trūksta didelės Pasaulio prekybos centro dalies, - pasakojo "Verizon" darbuotoja Ellen Leon. - Po 15 minučių pamatčiau iš pastato šokinėjančius žmones. Pro langus krito kūnai. Nežinau, ar jie jau buvo žuvę, ar gyvi šoko į mirtį".

Teroro aktai didžiausiame JAV mieste sukėlė tiek paniką

ir bejėgiškumą, tiek didvyriškumą. Policininkai ir ugniagesiai rizikavo savo gyvybėmis, kad išgelbėtų žmones iš liepsnojančių dangoraižių ir žuvo kartu su jais, kai 200 tūkst. tonų plieno konstrukcijų ir 43 tūkst. langų subyrėjo į šipulius. Policijos šaltiniai sakė, kad, nepatvirtintais pranešimais, dingo 265 ugniagesiai ir 85 policininkai, kurie laikomi žuvusiais. "Šimtai žmonių yra apdege nuo galvos iki kojų", - sakė St. Vincento ligoninės Greenwich Village netoli Manhatteno gydytojas Steven Stern.

Sužeistuosius gelbėtojai keltais gabeno per Hudsono upę į Hobokeną New Jersey, kur aplinka priminė karo zoną. Vieni sužeistieji gulėjo ant neštuvų, o dar kiti vaikščiojo nuogi iki pusės, sudraskytomis kelnėmis.

Gelbėtojų tarnybos pranešė, kad kartu su kariškiais į New Yorką ir Washingtoną gabena tūkstančius litrų donorų kraujo sužeistiesiems, kurių skaičiaus kol kas niekas negali pasakyti.

Pasklidus naujienoms apie siaubingą terorą Amerikoje, smarkiai smuko viso pasaulio fondų biržų indeksai. Londono FTSE indeksas smuko 5,7 proc., žemyn krito Lotynų Amerikos biržų indeksai. Smarkiai pakilo naftos kainos.

Palestiniečių vadovas Yasser Arafat pasmerkė teroro aktus, bet kai kurie palestiniečiai Izraelio okupuotose teritorijose ir Libane šventė.

Milijonierius ir islamo kovotojas O. bin Laden buvo kaltinamas 1998 metų sprogdimais dviejuose JAV ambasadoje Afrikoje, per kuriuos žuvo 224 žmonės.

Su O. bin Laden ryšį palaikantis arabų žurnalistas agentūrai "Reuters" Londone sakė, kad saudo arabas dar prieš tris savaites perspėjo dėl "precedento neturinės atakos" prieš JAV interesus.

Reuters, AP, CNN

Worcester, MA

Kviečiame į koncertą ir pietus

Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos Putname rėmėjai, kartu su seselėmis spalio 7 d. **sekmadienį, 1 val. p. m.** Maiorinio parko didžiojoje saleje jų darbams paremti ruošia koncertą ir pietus.

Koncertą atliks Hartfordo

vyrų "Trio". Muzikas Jurgis Petkaitis - tenoras, vadovas ir akompaniatorius. Alfonsas Zdanys - baritonas, Vytautas Zdanys - bosas. Atvyks ir akordionistas Romas Drazdauskas iš Putnam, CT.

Rengėjai kviečia Naujosios

Anglijos lietuvius į šį koncertą, kurių mažesniuose lietuvių telkiniuose labai retai kada jų būna, pietus, kuriuos pagamins pačios rėmėjos, o jų gamyba visiems patinka. Tai pirmas renginys po besibaigiančios vasaros karščių.

Taigi Jūsų atsilankymo laukia rengėjai, seselių rėmėjai, šaunus koncertas, lietuviški pietūs. Savo atsilankymu paremsite vienuolijos darbus, kurių jos turi apšiai. Padėkime joms ir Dievui dėkokime, kad jas turime įsikūrusias Naujoje Anglijoje, nes be jų būtų labai liūdna. Jos rūpinasi mumis visais. Pradedant mažiausiais ir baigiant gyvenimo saulėlydžio sulaukusiais. Prieš pora mėnesių matėme per Susitikimo šventę, kiek ten gražaus jaunimo buvo sukurta, jų atlikta programa žavėjosi daugybė šios šventės dalyvių.

J. M.

Stasys Goštautas

Mielą VYTA BAKAITĮ ir jo šeimą, netekus mylimos motinos

A. + A. ONOS

skausmą valandose nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Ieva ir Endrius Jankai

New York - Hobert

Mielam draugui

A. + A. ALFONSUI JANKAUSKUI

mirus, norime pareikšti nuoširdžiausią užuojautą žmonai GENOVAITEI, sūnui ALFONSUI su šeima, sūnui RAIMUNDUI ir dukrai IRENAI. Alfonso Jankausko mirtį labai pergyvename ir apgailėstaujame, kad šią liūdną žinią sužinojome labai pavėluotai.

Albinas ir Saliutė Sakalai

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: darbininkas@hotmail.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

BERNIUKŲ CHORAS "AŽUOLIUKAS" ATVYKSTA Į NEW YORKĄ

Ažuoliukai su vadovu Vytautu Miškinu

Rudens pirmoji diena - šeštadienį, rugsėjo 22 d.

Kunigų Vienybės metinis seimas įvyks spalio 8-9 d. Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyne, Putnam, CT. Pradžią spalio 8 d., 3:30 val. popiet, pabaigą spalio 9 d. vidurdienio užkandžiais. Dalyvaus ir svečias iš Lietuvos Kauno Kunigų seminarijos rektorius vyskupas Rimantas Norvila.

RUGSĖJIS-SPAUDOS MĖNUO

JAV LB Kultūros Taryba, pirmininkė Marija Rėmienė, padedant Lietuviai Fondui, skelbia **spaudos vajų**. Vienuolika lietuviškų laikraščių ir žurnalų yra **papiginti naujiesiems skaitytojams**. Jų sąrašas tilpo pereito Darbininko numerio 6-tame puslapyje. **"Darbininką"** tuo laikotarpiu **nauji skaitytojai** galės užsiprenumeruoti už **25 dol. metams** (vietoje 45 dol.). Dabar yra gera proga "Darbininką" užsisakyti naujai atvykusiems į šį kraštą, studentams, pensininkams ir kt.

Vysk. Motiejaus Valančiaus 200 m. gimimo sukakties minėjimas įvyks rugsėjo 30 d., 2:30 val. p.p. Kultūros Židinyje. Žiūr. skelbimą šio puslapio apačioje.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Išpažintys klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 v. v. iki 4:45 v. v. anglų arba lietuvių kalbomis.

Lietuvos Vyčių 110 kuopos sekantis susirinkimas įvyks rugsėjo 23 d. parapijos salėje tuojau po 11:30 val. lietuviškų mišių.

Už a. a. Alfonsą Jankauską laidotuvių mišios buvo aukotos rugsėjo 8 d., 9:30 val. ryto. Po mišių velionis palaidotas Cypress Hills kapinėse. Nuoširdžiai užuojautą reiškia žmonai Genovaitėi, sūnams, dukrai ir visiems artimiesiems.

"Imani Winds" 5 pučiamųjų instrumentų ansamblis, priklausantis Carnegie Hall, rugsėjo 5 d. 1 val. p.p. parapijos salėje atliko idomų muzikinį koncertą. Reiškia jam padėką.

Ažuoliukas, berniukų choras iš Lietuvos, koncertuos New Yorko šeštadienį, **spalio 6 d.**, 8 v. v. N.Y. Society for Ethical Culture salėje, 2 West 64th Street, New York City. Choras pakviestas dalyvauti tarptautiniame chorų festivalyje Salt Lake City, Utah, š. m. spalio 14 - 21 d., kuriame dalyvaus 20 chorų.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 7 d., Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo vienuolyne Putnam, CT. Registracija prasidės 1:30 val. p.p., susirinkimas prasidės 2 val. Susirinkime bus pateikta praėjusių metų ataskaita, svarstomi ateities planai, renkami nauji direktoriai. Po susirinkimo įvyks naujos Direktorių tarybos posėdis. Susirinkime dalyvaus vysk. Paulius Baltakis, OFM, dabartinis LKRŠ prezidentas, ir svečias iš Lietuvos Kauno arkivyskupijos augziliaras vyskupas Rimantas Norvila.

Smuikininko Vilhelmo Čepinskio koncertas su Great Neck Philharmonics įvyks spalio 20 d. 8 v. v. US Merchant Marine Academy, Steamboat Rd. Sands Point, NY. Bilietai 15 dol. Juos galima įsigyti rašant: Lithuanian-American Community, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427, arba užsisakyti telefonu (718) 776-1687.

Alfonsas Jankauskas, paskutinius keleris metus negalavęs, mirė Jamaica ligoninėje š. m. rugsėjo 4 d., sulaukęs 86 metų amžiaus. Buvo gimęs Anglijoje, 5 metų būdamas tėvų parvežtas į Lietuvą, kur užaugo ir išsimokslino. Į Ameriką atvyko 1950 m. ir apsigyveno Woodhaven, NY. Įsidarbino Domino cukraus fabrike, kur ir pensijos sulaukė. Buvo pašarvotas Shalins laidojimo koplyčioje; atsisveikinimas įvyko rugsėjo 5 d. Rugsėjo 6 d., po mišių Atsimainymo par. bažnyčioje Mas-peth, NY, palaidotas Cypress Hills kapinėse. Nuliūdime liko žmona Genovaitė, du sūnūs: Alfonsas su šeima, Raimundas, duklė Irena ir anūkas bei anūkė.

Š. m. spalio 6 d. New Yorko publika turės progos išgirsti Lietuvoje ir visoje Europoje išgarsėjusį "Ažuoliuko" berniukų chorą. Koncertas įvyks New York Society for Ethical Culture salėje, 2 West 64 St. (prie Central Park West) 8 val. vakaro.

Nors "Ažuoliukas" yra koncertavęs beveik visose Europos šalyse ir Japonijoje, laimėjęs daug premijų prestižiniuose tarptautiniuose chorų konkursuose, Amerikoje pasirodys pirmą kartą. "Ažuoliuko" įkūrėjas Prof. Hermanas Perelšteinas, buvęs JAV LB Kultūros Tarybos narys, turėjo svajonę - atvežti "Ažuoliuką" į Ameriką. Deja, jis nesulaukė šios dienos. H. Perelšteinas mirė New Yorko 1998 m. sausio mėn. Koncertas New Yorko yra skiriamas H. Perelšteino atminimui.

Berniukų ir jaunuolių choras "Ažuoliukas" buvo įkurtas 1959 metais. Į chorą priimami berniukai nuo 6-ųjų metų amžiaus. Visų pirma jie dainuoja mažamečių vaikų chore, o nuo 10 ar 11 metų jau įjungiami į pagrindinį chorą, susidarantį iš vyrų ir berniukų. Verta pažymėti, kad visi "Ažuoliuko" dainininkai dainuoja chore nuo vaikystės. Nuo įkūrimo "Ažuoliuko" yra dainavę daugiau kaip 6,000 dainininkų.

Dabartinis "Ažuoliuko" meno

vadovas Vytautas Miškinis pats nuo septynerių metų dainavo chore, o nuo 25 m. tapo jo dirigentu. Šiuo metu Vytautas Miškinis yra Lietuvos Muzikos Akademijos profesorius ir Lietuvos Chorų Sąjungos prezidentas.

"Ažuoliukas" Lietuvoje yra sinonimas aukštos klasės muzikos atlikimui ir pirmajam pasirodymui. Ne vienas tėvas ar motina svajoja apie savo sūnaus karjerą "Ažuoliuko" gretose, nes berniukai gauna ne tik gerą muzikinį paruošimą, bet ir visapusišką išsilavinimą bei puikų auklėjimą. Šiandien Lietuvos muzikinio gyvenimo neįmanoma įsivaizduoti be "Ažuoliuko" ir jo auklėtinų, kurių didelė dalis tapo žymiais muzikais - taip yra pasakęs choro vadovas Vytautas Miškinis.

"Ažuoliuko" repertuaras susideda iš bažnytinės, klasikinės ir moderniosios muzikos. Daugeliu kartų "Ažuoliukas" koncertavo kartu su S. Sondeckio vadovaujamu Lietuvos kameriniu orkestru, Lietuvos valstybiniu orkestru, vadovaujamu J. Domarko, Maskvos ir Varšuvos radijo, Izraelio ir Sankt Peterburgo filharmonijos bei kitais įžymiais simfoniniais orkestrais. Choras yra įrašęs apie trisdešimt ilgai grojančių plokštelių ir vienuolika kompaktinių diskų.

Iš

VIENOS MALDAKNYGĖS ODISĖJA

Kauno senamiestyje, Maironio literatūros muziejaus (direktorė Aldona Rusekaitė) kaimynystėje, yra įsikūrus Lietuvos sporto muziejus, kuriam vadovauja Arvydas Jakšas. Abiems muziejams nemazai talkina užjūrio lietuviai.

Galseniausias eksponatas sporto muziejuje yra pirmosios tarpvalstybinės futbolo rungtynės Lietuva - Estija (1924 m. Kaune) estų atvežta sidabrinė taurė. O dabar muziejus praturtėjo dar senesniu įtaisu - 1904 m. Tilžėje išspausdinta lietuviška maldaknygė.

Ją dovanojo Genovaitė Miuleraitė, pirmą kartą žaidė Lietuvos krepšinio rinktinėje, kuri Europos pirmenybėse (1938 m. Romoje) iškovojo antrą vietą. Miuleraitė atidavė maldaknygę muziejui tikėdama, kad toji retenybė liks geros rankose. Miuleraitė, kuri gyvena JAV rytiniame pakraštyje, viešėdama Lietuvoje, susitiko su netolimos praeities žaidikėmis, kitais sporto veteranais, buvo apdovanota medaliais, pasidžiaugė klestinčiu Lietuvos krepšiniu, pergalemis tarptautinėje arenoje.

Įprasta sakyti, kad nežinomi Viešpaties keliai - taip ir su maldaknyge, kuri, po tiek metų, pagaliau grįžo prie Nemuno, kad ir ne į Tilžę, bet į Kauną.

Gera išsilaikiusi per beveik šimtmetį, maldaknygė vardu "Mazas naujas aukso altorius" yra "Dievi naudinga maldų knygelė Lietuvos Katalikų Jaunuomenei". Joje yra skyrius apie metus ir jų dalis, o mėnesių vardai surašyti lietuviškai ir lotyniškai. Kietų spalvotų viršelių su užraktėliu maldaknygė turi 384 numeruotus puslapius, o po jų 8 puslapiai užima "Karunka Szkapliernos Szvenciausios Panos Marijos".

Gera fonduose saugoma maldaknygė buvo malonu pavartyti - iš jos puslapių tarsi prabilo lietuviška senovė.

K. Čk.

New Yorko Maironio lituanistinė mokykla šiemet švenčia 50 metų jubiliejų. Ta proga rengiamas banketas, kuris įvyks **lapkričio 17 d.**, 7 val. vak. Plattdeutsche Parko restorano banketu salėje. Renginyje bus gera proga sutikti įvairių laidų abiturientus ir svečius. Per tą ilgą laikotarpį mokykla išauklėjo daug jaunų žmonių, kurie nedingo svetimųjų jūroje.

Jau dabar laikas pasižymėti šią datą iškilmingo jubiliejaus atžymėjimui. Dėl smulkesnių informacijų prašome kreiptis:

NY Maironio mokykla@worldnet.att.net arba skambinti Audrei Lukoševičiūtei (718) 849-6083.

New Yorko Maironio Lituanistinės mokyklos ATIDARYMAS

įvyks šeštadienį, rugsėjo 22 d. Kultūros Židinyje. Kviečiami tėveliai atvežti mokyklinio amžiaus vaikus.

Mokyklos registracija įvyks 10 val. ryto. Maironio Lituanistinėje mokykloje taip pat veikia suaugusiųjų, norinčių išmokyti lietuviškai, klasė. Dėl informacijų skambinti Audrei Lukoševičiūtei (718) 849-6083.

SKELBIMAI

27 centai skambinant į Lietuvą, 5,5 cent. JAV. 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių inter-valai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT - patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk)

Lietuvis, lauko priežiūros darbu (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų**, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, auکوjo:

Diana Esposito, Pittsburgh, PA, auکوjo **20 dol.**

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auکا Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

SIŪLOMI geri darbai moterims dirbti vaikų auklėmis arba namų šeimininkėmis. Atlyginimas nuo 350 dol. iki 450 dol. savaitę. Galima gyventi šeimoje. Būtinai minimalus anglų kalbos mokėjimas. Skambinti Joanai 718-894-1352. (sk.)

Priimsime gyventi rimtą, negeriantį vyrą nuosavo namo rūsyje, Bronx, NY, už pagalbą laisvu laiku remontuojant namą viduje. Skambinti tel. 718-796-1768; palikti žinutę skambinant 718-601-2910. (sk.)

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius **šeštadienį, rugsėjo 22 d.**, nuo **12 iki 1 val. p.p.** Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. **1-888-205-8851**.

"Vilties" siuntinių agentūra vėl priims siuntinius į Lietuvą sekmadienį, **rugsėjo 30 d.**, nuo **1 iki 3 val. popiet**. "Darbininko" patalpose, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Mūsų atstovas New Yorko yra Algis Jankauskas, tel. 718 849-2260. Dėl daugiau informacijų skambinti (617) 269-4455. (sk.)

Lietuvis, gyvenantis Hiram, ME,

-- **ieško darbininkų** miško darbams (pastovus darbas). Pradinis atlyginimas 6 dol. į val. Reikalingas darbo leidimas. Duodama gyvenvietė. Gali būti šeima.

-- **siūlo gražioje poilsio vietoje praleisti atostogas**. Galima medžioti.

-- **parduoda žemės sklypus** namų statybai. Galima pirkti ir didesnius sklypus.

-- **daugiau informacijų** gausite paskambinę tel. (207) 625-4758. (sk.)

Vysk. Motiejaus Valančiaus 200 metų gimimo sukaktis

rengiama sekmadienį, rugsėjo 30 d. 2:30 val. p.p.

Kultūros Židinio mažojoje salėje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY **Paskaitą** apie vysk. M. Valančiaus kūrybą, visuomeninę veiklą, jo reikšmę lietuvių tautai skaitys **Paulius Jurkus**.

Iš plokštelės bus pademonstruota jo kūryba - "Palangos Juzė", įrašyta dramų aktorių.

Įeinant auکوja

-- Visi kviečiami atsilankyti --

Rengia JAV LB New Yorko apygardos valdyba

JAV LB New Yorko Apygarda ir LR Generalinis Konsulatas New Yorko

maloniai kviečia visus į

"AŽUOLIUKO"

KONCERTAS

kuris įvyks **š. m. spalio 6 d., šeštadienį, 8 v. v.**

New York Society for Ethical Culture salėje

2 West 64th St., New York, NY (prie Central Pk. West)

Bilietų kainos 30 dol.; pensininkams ir studentams 25 dol.; vaikams iki 10 metų nemokamai.

Bilietai gaunami pas platintojus ir prie įėjimo.